Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 241 (4936)
27 ОКТЯБРЬ 1982 й. ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Яшасин ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг мустаҳкам иттифоқи!

(КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларидан).

60

Шогирдлар ғайрати

Тошкент тўқимачилик комбинатида ишчиларнинг асосий қисмини ёшлар ташкил этади. Ана шу ёш ишчиларга корхонанинг тажрибали ишчилари, меҳнат ветеранлари мураббийлик қилиб келишмоқда.

— Мен пардозлаш фабрикасида ишлайман, — дейди коммунистик меҳнат зарбдори В. Тюрина, — ўз шогирдларимнинг газламага ишлов бериш, газламанинг энини тўғри аниқлаш каби операцияларни аниқ бажаришларига жиддий эътибор бераман. Мен оталиққа олган Роҳила Аюбжонова, Аня Миралиева, Рамзия Ориповалар ҳозир ўз касбларини тўлиқ ўзлаштириб, план-топшириқларини 110—150 процент адо этишмоқда.

35 йилдан буён шу корхонада фидокорона меҳнат қилаётган В. Тюринанинг шогирдлари иш суръатини янада ошириб, шу кунларда СССР 60 йиллигини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олишга интилмоқдалар. Улар айни пайтда юбилейга бағишланган зарбдор ҳафталикларда пешқадамлик қилишмоқда.

ЯГОНА ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг «Совет Ўзбекистони» китоби нашр этилди. Автор ленинча миллий сиёсат амалга оширилганлиги натижасида Ўзбекистон чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкасидан қудратли экономикага, илғор фан ва маданиятга эга бўлган, юксак даражада ривожланган социалистик республикага айланганлигини ёрқин мисоллар билан кўрсатади. Автор ҳозирги шароитда миллий муносабатларнинг ривожланишига, социалистик миллатлар барқ уриб яшнаши ва бир-бирига яқинлашувининг энг муҳим омили сифатида СССР халқлари дўстлигини кўрсатишга кўп эътибор берган. Китобда республика меҳнаткашлари мамлакатнинг барча халқлари билан биргаликда СССРнинг 60 йиллигини қандай муваффақиятлар билан нишонлаётганликлари, КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорлари қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилинади.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди.

(ТАСС).

Тошкентнинг 2000 йиллиги йўлидан

ЮБИЛЕЙ ОБЪЕКТЛАРИГА — АЛОҲИДА ЭЪТИБОР

Тошкентнинг 2000 йиллиги байрамига тайёргарлик бўйича шаҳар ташкилий комитетининг навбатдаги мажлиси Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. УМАРОВ раислигида бўлиб ўтди. «Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик бўйича Ўзбекистон Компартияси Октябрь район комитетининг ташкилий ва сиёсий иши тўғрисида» район партия комитетининг биринчи секретари О. С. Расулов доклад қилди. Ободонлаштириш Бош бошқармаси Ўзбекистон пойтахти юбилейига белгиланган тадбирларнинг бажарилиши тўғрисида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ободонлаштириш Бош бошқармасининг бошлиғи Ш. Исломов ахборот берди.

Октябрь райони меҳнаткашлари шаҳарнинг барча районлари қатори Тошкентнинг 2000 йиллиги юбилейига фаол тайёргарлик кўришаяпти. Саноат корхоналарининг коллективлари шу йилнинг 9 ойлик план ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришди. Товар маҳсулот реализация қилишнинг ўсиш суръатлари ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 105,6 процентни, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш — 106,5 процентни ташкил этди. Барча корхоналар кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни ўзлаштиришди, 215 буюмга давлат Сифат белгиси берилди. Йил бошидан бери 31 миллион сўмликдан ортиқ кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқарилди.

Капитал қурилиш олиб борилаяпти. Тасдиқланган тадбирларга мувофиқ «Малика» бирлашмасининг тўқув-тикув корпуси, тажриба-техника заводининг саноат цехи, «Москва» меҳмонхонаси, Кино уйи, метрополитеннинг маъмурий-хўжалик корпуси қуриб битказилди. Район территориясини ободонлаштириш, бинолар ва иншоотларни архитектуравий жиҳозлаш ишлари кенгайтирилаяпти. Республика пойтахтининг 2000 йиллигига тайёргарликнинг бориши район ташкилий комитетининг доимий эътиборида турибди. Комитетнинг бўлиб ўтган 26 йиғилишида саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналари раҳбарлари ва партия ташкилоти секретарларининг ҳисоботлари тингланди. Юбилей объектларидаги ишни тезлаштириш бўйича конкрет тадбирлар кўрилди.

Айни пайтда шаҳар ташкилий комитетининг мажлисида таъкидландики, районда Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик бўйича белгиланган барча тадбирларнинг ҳамма пунктлари ҳам кўзда тутилган муддатларда тўла амалга оширилаётгани йўқ. Айниқса капитал қурилиш оқсаяпти. Асосий фондларни ишга тушириш плани 9 ойда 82 процентга бажарилди. Ўқитувчилар уйи халқ маорифи музейи билан биргаликда, Беньков номли бадиий билим юрти, ёпиқ бозор, сейсмология институти ва бошқаларнинг қурилиши белгиланган муддатлардан кечикиб олиб борилаяпти. Бешқайрағоч массивида ва «Марказ—14» микрорайонидаги мактаблар, қатор мактабгача тарбия муассасалари планлаштирилган бўлишига қарамай, қурилиши бошлаб юборилмаган. «Пахтакор» стадионини реконструкция қилиш билан боғлиқ масалалар ҳал этилиши керак.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ободонлаштириш Бош бошқармаси ҳам шонли юбилейга тайёргарлик бўйича анчагина ишларни амалга оширди. 9 ойлик ободонлаштириш плани ошириб бажарилди, шаҳарда юбилей муносабати билан планлаштирилган 66 та кичик хиёбондан ҳозиргача 36 таси барпо этилди. Бу йил бир миллион тупдан ортиқ дарахт ва буталар ўтқазилган бўлса, келгуси йили бир ярим миллион тупдан ортиқ кўчат ўтқазилади. Ободонлаштириш Бош бошқармаси 41 та юбилей объектини қуриши лозим бўлиб, ҳозирча улардан фақат 15 таси қурилаяпти.

Шаҳар ташкилий комитетининг мажлисида юбилей объектларига алоҳида эътибор қаратиш зарурлиги таъкидланди. Уларнинг қурилишини тезроқ тугаллаш учун саноат, қурилиш ва бошқа корхона ҳамда ташкилотларнинг коллективларини бу ишга активроқ тортиш лозим. Ободонлаштириш ишларининг яхшиланиши борасида микрорайонлар аҳолиси, комсомоллар ва ёшлар кўп иш қилишлари мумкин. Чунки биз жонажон шаҳримизнинг шонли юбилейига яқинлашяпмиз, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёрланяпмиз. Бугунги кунда имкони борича кўпроқ ишни бажариш лозим, чунки вақт оз қолаяпти.

СССР 60 йиллигига бағишланади

Журналистлар конференцияси

26 ОКТЯБРДА В. И. ЛЕНИН МАРКАЗИЙ МУЗЕЙИНИНГ ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ КОНФЕРЕНЦИЯЛАР ЗАЛИДА ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАРИНИНГ СССР ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ БЎЛИБ ЎТДИ.

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг раиси, Ўзбекистон ССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг раиси З. И. Есенбоев «Партия ленинча миллий сиёсатининг амалга оширилиши ва КПСС XXVI съезди қарорлари ҳамда ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон ССРга Ленин орденини топшириш пайтида Тошкентдаги тантаналардаги кўрсатмалари асосида меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялашда Ўзбекистон журналистларининг актуал вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Конференция қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг лектори, фалсафа фанлари кандидати М. З. Ўзбековнинг докладини қизиқиш билан тингладилар. Докладчи интернационал тарбиянинг ленинча принциплари ва унинг ривожланган социализм шароитидаги реализацияси тўғрисида ҳикоя қилиб берди.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг раиси У. Ё. Иброҳимов доклади телевидение ва радиоэшиттириш воситалари орқали совет турмуш тарзи пропагандаси масалаларига бағишланди.

Конференцияда, шунингдек, «Правда Востока» газетасининг редактори Н. Ф. Тимофеев, «Совет Ўзбекистони» газетаси редакторининг ўринбосари Б. Юсупов, ТошДУ журналистика факультети телевидение ва радиоэшиттириш кафедрасининг мудири А. К. Каримовлар ҳам сўзга чиқдилар. Уларнинг нутқларида матбуот ходимларининг совет турмуш тарзини, иттифоқдош республикаларнинг социалистик мусобақасини, журналистларни актив ҳаётий позицияда тарбиялаш ва қарор топтиришни пропаганда қилиш бўйича тўпланган тажрибалар умумлаштирилди.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлими секторининг мудири А. Рўзметов иштирок этди.

А. БАБАЯН,
Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг консультанти.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

Қизилтепа районидаги «Москва» колхозининг марказий қўрғонида очилган янги мактаб Абу Али ибн Сино номи билан аталди. 620 нафар ўқувчининг ўқиши учун ғоят қулай шароитлар яратилган, бу ерда спорт зали, тўгарак ишлари учун хоналар бор. Мактабни қуриш учун маблағни колхоз ажратди.

* * *

Урганч шаҳридаги 2-поликлиника пахтакорларга хизмат кўрсатиш учун ташкил қилган кўчма амбулатория составида терапевт, кардиолог, педиатр, фармацевтлар бор. Ҳозир область марказидан юздан ортиқ врач доимо хўжаликларда хизмат қилмоқда. 15 та дорихона кўчма дўкони дала шийпонларига зарур дори-дармонларни етказиб бермоқда.

* * *

Наманган областининг «Қўқимбой» совхозида очилган ҳунар-техника билим юрти йигит ва қизларга сотувчилик ва контролёр-кассирлик касбларини ўргатади. Бу — Фарғона водийсида биринчи ана шундай профилдаги билим юртидир. Областдаги ҳунар-техника билим юртлари 108 касбдаги кадрларни тайёрламоқда. Ҳозир у ерда салкам 19 минг киши таълим олмоқда.

* * *

Муборакдаги янги болалар боғчасига «олтин калитча» деган ажойиб ном берилди. Ҳозирги вақтда Қарши даштидаги ана шу шаҳарда саккизта мактабгача тарбия болалар муассасаси бор. Ана шу объектларни қуриш учун пардозловчиларнинг энг яхши бригадаларини юбориш анъана бўлиб қолди. Энг катта болалар боғчасини қуриш ниҳоясига етай деб қолди. Боғча йил охирига бориб 320 нафар кичкинтойни ўз бағрига олади.

(ЎзТАГ).

Белгиланган тадбирлар бажарилсин

Ленин район партия-хўжалик активи йиғилишида Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва райондаги хўжалик органларининг ташкилий ва сиёсий ишларни янада такомиллаштириш борасида турган вазифалар муҳокама қилинди.

Ленин район партия комитетининг иккинчи секретари Х. Муҳитдинов ўз докладида таъкидлаганидек, Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб кутиб олиш бўйича олиб борилаётган ишлар меҳнат коллективларининг план топшириқларини ва перспектив планларни бажариш учун олиб бораётган барча хўжалик ва ижтимоий фаолиятининг ажралмас қисми бўлиб қолди.

Шу билан бир қаторда докладчи ва актив йиғилишида сўзга чиққан «Средазтрансстрой» тресги 209-қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи И. Йўлдошев, «Ташхимсельмаш» заводи касаба союз комитетининг раиси В. Дудченко, «Теплоэлектропроект» институтининг директори В. Маслов, район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари С. Шабаева ва бошқалар таъкидлаб ўтишдики, Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун белгиланган тадбирларни амалга ошириш учун олиб борилаётган ишлар янада юқори поғонага кўтарилиши керак. Бунинг учун эса райондаги ҳар бир корхонанинг намунали бўлишига эришмоқ лозим. Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги, меҳнат унумдорлигини ошириш, материал, энергетика ва меҳнат ресурслари, капитал маблағлардан янада самаралироқ фойдаланиш, бригада пудратини жорий қилиш, микрорайонлар ва территорияларни намунали ҳолга келтириш биринчи навбатдаги вазифалар қаторида тилга олинди. Қабул қилинган резолюцияда юбилейга тайёргарлик кўриш бўйича белгиланган тадбирларни мунтазам назорат қилиб боришни йўлга қўйиш, коммунистлар авангардлик ролини ҳар томонлама ошириш, уларнинг совет органлари масалаларига, жамоатчи ташкилотларнинг вазифаларини ҳал қилишда актив иштирок этишини таъминлаш лозимлиги таъкидлаб ўтилди.

Биз ҳаммамиз — пахтакормиз

«ОҚ ОЛТИН» — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 26 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	0,25	106,16
Хоразм	0,61	97,04
ҚҚАССР	0,94	93,27
Бухоро	0,58	91,30
Навоий	0,41	85,93
Сурхондарё	0,63	83,43
Сирдарё	0,29	79,43
Жиззах	0,55	75,58
Наманган	0,19	73,83
Қашқадарё	0,94	73,57
Андижон	0,36	73,22
Самарқанд	0,82	71,89
Фарғона	1,02	69,12
Республика бўйича:	0,61	81,42

Пахтазордан дараклар № 25

⊙ БЎКА. «Партия XIX съезди» колхозининг азамат пахтакорлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан уддалашди. Мавжуд 1192 гектар пахта майдонидан 40 центнердан хирмон уюлиб, давлатга 4770 тонна «оқ олтин» армуғон этилди. Пахтанинг 90 проценти машиналар ёрдамида йиғиштириб олинди.

Ҳали далаларда ҳосил мўл. Колхоз аъзолари пахтанинг сўнгги граммигача нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш учун курашни бўшаштиришмаяпти.

⊙ «ҚЎКОРОЛ» совхозининг учинчи бўлими аъзолари ҳам зафар маррасини эгаллашди. Чўл зонасидаги мавжуд 532 гектар ердан 27,5 центнердан ҳосил олиниб, 1452 тонналик хирмон уюлди. Бахши Искандаров, Фатали Муқаддамов, Рамзи Мустафоевлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 32 центнерданга тўғри келди. Бўлимда давлатга пахта топшириш давом этмоқда.

⊙ ЧИНОЗ. «Октябрь 40 йиллиги» колхози заршунослари мавжуд 680 гектар ердан 35,2 центнердан ҳосил олиб, дастлабки довондан ошишди. Давлатга 2400 тоннадан ортиқ пахта сотилди. Зарофат Эгамбердиева, Ўзган Хасанов, Саттор Абдужабборов ўртоқлар етакчилик қилаётган бригадаларнинг аъзолари бу зафар маррасини эгаллашда хизматлари катта бўлди.

Айни кунларда колхоз пахтакорлари ҳосилдорликни 39 центнерданга етказиб, давлатга яна 300 тонна пахта сотиш учун астойдил ҳаракат қилишяпти.

⊙ КОММУНИСТИК. Районда ташкил этилган агитпоезд пахтакорлар ҳамда ҳашарчиларга яхши хизмат кўрсатяпти. Куни кеча агитпоезд аъзолари «Политотдел» колхозининг «Коммунизм» участкасида бўлишди.

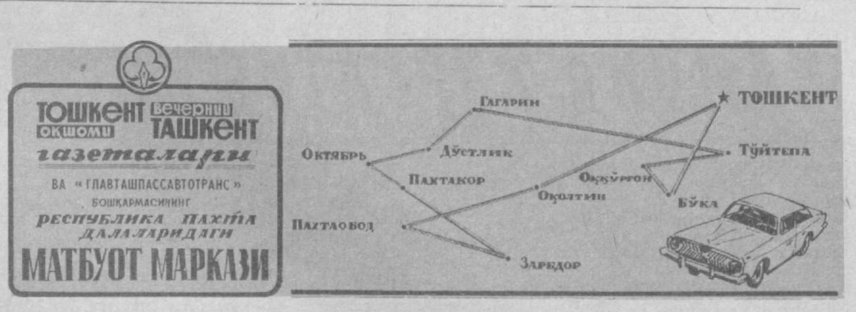

18. СИРДАРЁ ДУРДОНАСИ

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:

1. Бахт деганда нимани тушунасиз!
2. «Меҳнат семестри»га муносабатингиз қандай!

Бугун анкета саволларига Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг 4-курс студенти Шуҳрат ЭРНАЗАРОВ жавоб беради:

Шуҳрат «зангори кема»да ҳар йили 100 тоннадан ошириб пахта тергани учун «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирланган.

1. Бахтга фақат меҳнат туфайлигина эришиш мумкин. Мен учун бахт техника ихлосманди бўлиш, келажакда пахтачиликни механизациялашга иложи борича муносиб ҳисса қўшишдир.

2. «Меҳнат семестри» керак деб ўйлайман. Негаки, ўқув программалари катта, институтда ўқишдан бош кўтармайсан киши. Жисмоний меҳнатга деярли вақт қолмайди. Шунинг учун пахта далаларида «меҳнат семестри»ни ўтказиш студентларнинг жисмоний камолотга эришишларига шак-шубҳасиз ёрдам беради.

Махсус мухбирларимиз Ҳ. Икромов, А. Хатамов, А. Эгамназаровлар Сирдарё ва Жиззах областларидан хабар қиладилар:

...Машинамиз мингинчи километр йўлни босиб ўтди. Сирдарё областининг Ильич районы Жиззах областининг Мирзачўл райониға чегарадош. Биз Ильич район партия комитети биносига кириб келганимизда бу ерда район партия комитети пленуми бошланай деб турган экан. Аммо шунга қарамай район партия комитетининг биринчи секретари, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, икки марта Ленин ордени кавалери Содиқ Юсупович Отахонов биз билан суҳбатлашишга фурсат топди.

Содиқ Юсупович асли фарғоналик. Кўп йиллар Боёвут ва Гулистондаги хўжаликларга моҳирона етакчилик қилиб келган. Райком секретари ильичликларнинг Оқ олтин райони пахтакорлари билан мусобақалашаётгани ҳақида сўзлаб берди. Бу икки район Сирдарё областининг 420 минг тонналик катта хирмонини бунёд этишга ўз муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Йиғим-терим олдидан Ильич районида катта тайёргарлик ишлари олиб борилди. Мавжуд 26 минг 894 гектар пахта майдонидан 70 минг тонналик хирмон уйиш учун курашмоқдалар. Бунда «Октябрь 60 йиллиги», «Правда», М. Узоқов, Гагарин номли совхозлар намуна бўлмоқдалар. Дастлаб район ташкил этилган кезларда бешта хўжалик бўлса, ҳозир 11 та хўжалик мавжуд.

— Районимизга 13 минг 200 ҳашарчи келди, — деб ҳикоя қилади Содиқ Юсупович. — Тошкентликларнинг 18 октябргача терган пахталари 4195 тоннадан ошиб кетди. Улар орасида Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти коллективи пешқадамлик қилаяпти. Улар шу кунгача 707 тоннадан зиёд дурдона териб беришди.

Ҳа, Сирдарё областида иккинчи беш кунлик якуни бўйича Тошкент олий ўқув юртлари бўйича бу институт коллективи биринчи ўринни эгаллади. Бундан ташқари Ильич районида Ўрта Осиё медицина-педиатрия институтининг 3 минг 800 дан ортиқ, Тошкент автомобиль йўллари институтининг 3 мингдан зиёд, маданият институтидан 1100 кишидан кўпроқ, Тошкент Давлат консерваториясидан юзлаб студентлар умумхалқ ҳашарида қатнашмоқдалар. Шуниси диққатга сазоворки, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалиги инженерлари институтининг кўплаб студентлари район хўжаликларида бевосита «зангори кема» штурвалларини бошқармоқдалар.

Бундан ташқари Куйбишев ва Киров районларидан келган 15 та автомашина, 9 та автолетучка, 12 слесарь, 11 пайвандчи ильичлик механизаторларга мададкор бўлмоқдалар.

(Давоми 2-бетда).

Сирдарё область Ильич районидаги Генерал Узоқов номли совхозда пахта терими муваффақиятли олиб борилаяпти.

СУРАТДА: (чапдан-ўнгга) механизатор Р. Бекмуродов, 5-бўлим бошқарувчиси У. Мухиров ва совхоз директори Н. Эрназаров иш якунларини муҳокама қилмоқдалар.

Долзарб мавзу

Қиш — синов даври

Олтин куз фасли. Қуш галалари узоқ ўлкаларга учиб кетишяпти, дарахтларнинг сап-сариқ барглари тўкилиб, тунги ва саҳарги салқинлик қиш яқинлашганидан дарак беряпти.

Бу йилги куз эртароқ келди. Бу редакция почтасида ҳам намоён бўлиб, хатларнинг кўпчилиги фақат битта мавзуга бағишланган. Кишиларни шаҳарда қишга қандай тайёргарлик кўрилгани масаласи қизиқтиряпти. Хатларга қараганда кўпчиликни ташвишга солаяпти.

«21-ЖЭК биз яшаётган Високовольт массивида қишга ҳеч қандай тайёргарлик кўрилмаяпти. Ўтган йилги мавсумда ҳам иситиш тармоғи яхши ишламаган, квартиралар совуқ бўлган эди. 87-уйдаги айрим квартираларда иситиш батареялари ўрнатилмаган, борлари ҳам йўқдек — бутунлай иситмайди, ҳамиша совуқ».

«Биз «Марказ—14» микрорайонидаги 8-уйни қишга тайёрлаш бўйича тадбирлар кўришни сўраб турли идораларга қайта-қайта мурожаат этганмиз. Бироқ уй қурилгандан бери, яъни тўрт йилдан бери ҳеч қанақа чора кўрилмади. Подъездлар ойналанмаган, иситиш мавсумида квартиралар, айниқса четги квартиралар совуқ бўлади. Лекин Октябрь районидаги 55-ЖЭУ раҳбарлари бизнинг илтимос ва талабларимизга парво қилишмаяпти. Биз улардан фақат қўполлик ва ҳақоратлар эшитамиз».

Бу сатрлар фақат икки мактубдан олинди. Хатлардан сатрларни яна келтириш мумкин эди. Улар турли усулда баён этилган бўлса-да, мазмуни бир хил — кишилар уйлари иссиқ ва шинам бўлишини, ишдан қайтгач, хоналарини қандай иситишни ўйлаб ташвиш чекмасликни қонуний равишда талаб этишяпти.

Нуқсонлар йил сайин бартараф этилмаётган экан, уй-жойлардан фойдаланиш участкалари, район уй-жой бошқармалари иситиш мавсумига тўла тайёргарлик кўрганликлари ҳақида қандай қилиб рапорт беришаяпти, деган ҳаққоний савол туғилади. Уйларимиз иссиқ бўлиши, кишилар яшаши учун барча зарур воситалар билан таъминланишига масъул шахсларга нисбатан тегишли ташкилотлар энг қаттиқ чоралар кўрадиган пайт етиб келмадимикан! Ахир уларнинг бепарволиги ва масъулиятсизлиги оқибатида одамлар — катталар ва болалар азият чекишаяпти. Қуйидаги фактни ҳам совуққонлик оқибати деб баҳолаш мумкин.

«Лисунов» кўчасининг 1-кварталидаги 112-уйда яшовчилармиз, ёрдам беришингизни сўраймиз. Хоналаримизга ўрнатилган батареялар йил бўйи қизиб туради. Ҳарорат юқорилиги оқибатида паркет қуришиб кетаяпти. Биз икки йилдан бери ёз пайтида иссиқлик тармоғини ўчириб қўйишни сўраб ЖЭКка мурожаат этсак ҳам бизнинг илтимосимиз уларнинг у қулоғидан кириб, бу қулоғидан чиқиб кетаяпти».

Мана сизга беғамлигу, совуққонлик! Айрим кишилар совуқ кунлар бошланиши билан ўз квартираларини иситиш мақсадида газ плиталарини ёқиб қўйишга мажбур бўлишади. Ахир бу давлат учун кони зарар-ку. Қанча-қанча қимматбаҳо газ ёнилғиси бекорга исроф қилинади, қанча-қанча қўшимча электр энергияси иситиш приборлари учун сарфланади. Буларнинг ҳаммаси айрим ходимларнинг ўз хизмат бурчларига бепарволиги, совуққонлиги туфайлидир.

Шаҳарнинг айрим районларида яхши анъана бор. Уларда квартираларни майда ремонт ишларини — эшик тирқишларини беркитиш, деразаларни ойналаш ва бошқа ишларни бошқарувчи бригадалар тузилган. Бундай бригадалар ЖЭУ бошчилигида ташкил этилади. Чунки ҳар бир районда қанча-қанча дурадгорлар, сантехниклар ва бошқа бинокорлик касбини билувчилар истиқомат қилишади! Агар буларга ишнинг кўзини билиб муносабатда бўлинса, қишга тайёргарлик билан боғлиқ анчагина масалаларни кун тартибидан чиқариб ташлаш мумкин эди.

Аҳоли Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш ишига фаол қўшилди. Бизнинг биринчи даражали вазифамиз — яшашимиз ва фаол меҳнат қилишимизда ҳалақит бераётган масъулиятсизлик, совуққонлик ва юзакичиликка қарши курашдан иборат.

Биринчи қор ёғди. Бу ҳароратнинг пасайиб кетишига олиб келди. Ҳаққоний савол туғилади: масъулият ҳақида ўйламай, бугунги ишни эртага қўйган кишилар шошиб қолишмадими экан!

Шаҳар Советининг сессияси бўлаётган эди. Раислик қилувчи навбатдаги сўзга чиқувчини эълон қилганида, залда жонланиш пайдо бўлди. Қотмадан келган ёшгина қиз шаҳдам одимлар ташлаб минбарга кўтарилди. Бу шаҳар Советининг энг ёш депутатларидан бири, «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси Гулчеҳра Ҳамроева эди. Кенг зални тўлдириб ўтирган халқ депутатларининг салобати босдими, Гулчеҳра аввалига бироз иккиланиб турди. Кейин

Депутат ва ишлаб чиқариш

ХАЛҚ ИШОНЧИНИ ОҚЛАБ

залдагиларга, рўпарасидаги микрофонга бир назар ташлаб олгач, дадил сўз бошлади:

— Бизнинг машинасозларимиз қишлоқ хўжалигини юқори унумли, пухта ишловчи машиналар ва эҳтиёт қисмлар билан етарли даражада таъминлашни ўзларининг энг муҳим вазифалари деб биладилар. Бу ўз навбатида СССРнинг озиқ-овқат программасини ҳал этишга бизнинг қўшган ҳиссамиз бўлади...

Гулчеҳра ўзи ишлаётган корхона меҳнатчилари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётганликларини тўлиб-тошиб гапирди. Айниқса, пахтакорларга чигит экиш техникаси, гербицидлар сочувчи мосламалар ва эҳтиёт қисмлар ўз вақтида етказиб берилаётганини таъкидлади. Янги техника воситалари яратиш бўйича корхона мутахассислари олиб бораётган ишларга тўхталиб ўтди. Кейин коллектив олдида турган қийинчиликлар ҳақида гапирди. «Биз ана шу қийинчиликларни бартараф этиб, пахтакорларнинг меҳнатини енгиллаштирувчи техника воситалари ҳамда кенг истеъмол буюмларини кўплаб ишлаб чиқариш учун куч ва ғайратимизни асло аямаймиз» деганида залда қарсаклар янградн.

...Ўрта мактабни муваффақиятли битирган Гулчеҳра 1978 йил Тошкент политехника институти механика факультетининг кечки бўлимига ҳужжатларини топширди. Имтиҳонлардан муваффақиятли ўтгач, Самарқанд областининг Каттақўрғон районига мактуб йўллади. «...Ойижон, қизингизни табрикланг. Институтга қабул қилиндим. Кечки бўлимда ўқийдиган бўлдим. Кундузи ишлайман. Ишлаб туриб институтда ўқиш қийин бўлади деб ташвиш чекманг. Ахир сиз бизни — беш фарзандингизни меҳнатсевар қилиб тарбиялагансизку!... Синглим Роҳилага айтинг, жавоб хатини ушбу конвертдаги адресга, Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги машинасозлик бирлашмаси ётоқхонаси адресига ёзсин....

Гулчеҳра меҳнатсеварлигини амалда исботлади. Ҳозир 10-цехнинг кенг истеъмол буюмлари участкаси ишчилари уни энг яхши пайвандчилардан бири эканлигини эътироф этишади. Унинг ўз касбининг устаси, малакали пайвандчи эканлигини бажарган иш ҳажмидан, буюмлар сифатидан ҳам билиш мумкин. Масалан, Гулчеҳра ишлаётган Г. Ахмедова бошчилигидаги бригада ишчилари бинокорлар учун мастерoклар ва чорвадорлар учун хаскашлар ишлаб чиқаришади. Гулчеҳранинг якка ўзи бир сменада 2 мингта ўрнига 3 мингта мастерокни даста тутқичига пайвандлаб, бўёқчиларга етказиб беришга улгуряпти. Кейин тайёр буюмлар савдо ташкилотларига жўнатилади.

Гулчеҳранинг шогирди Назира Ёқубова ҳам устозидан қолишмасликка ҳаракат қилади. Улар пайвандчи Мунаввар Бобожонова, штамповкачи Роза Раҳматова билан — иккиси ҳам Киров район Советининг депутати — мусобақадош. Қизлар ойлик иш нормаларини кўпинча муддатидан илгари ортиғи билан бажариб қўйишади ва цехнинг тара ремонти бўйича бригадаси ишчиларига ёрдам қўлини чўзишади. Бирлашманинг бошқа цехларида ишлаб чиқарилган тайёр маҳсулот учун яшиклар ясаб беришади.

— Бирлашмамизда кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш бу йил юз минг сўмликка кўпайтирилиши лозим, — дейди участка мастери Р. Исломов. — Беш йиллик охирида бундай маҳсулот ҳажми бир миллион сўмликдан ортиқни ташкил этади. Бунга эришиш учун халқ депутатлари, айниқса жонбозлик кўрсатмоқдалар.

Чиндан ҳам бирлашмада ишловчи халқ депутатлари сайловчиларнинг кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш бўйича наказларини бажаришга сидқидилдан муносиб ҳисса қўшишяпти. Меҳнаткашларнинг наказларини бажаришни ўзининг жонажон иши деб ҳисоблаётганлардан бири Тошкент шаҳар Советининг депутати, КПСС аъзолигига кандидат Гулчеҳра Ҳамроевадир.

М. МУРОДОВ,
Ш. САЪДУЛЛАЕВ.

19. ҲАШАР—ЭЛГА ЯРАШАР

▲ ТЕХНИКУМЛАРАРО МУСОБАҚА ҒОЛИБИ
▲ МЕҲНАТ ТАРБИЯСИНИНГ БИР ҚИСМИ
▲ ҚАҲРАМОН НОМИДАГИ ХЎЖАЛИКДА

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:

1. Бахт деганда нимани тушунасиз!
2. «Меҳнат семестри»га муносабатингиз қандай!
Бугун анкетамиз саволларига Тошкент алоқа электротехника институти автоматик электр алоқа факультети учинчи курс студенти Зулфия ГАПИРОВА жавоб беради:

1. Бир донишманд киши ҳаётда янглишиши мумкин, лекин икки нарсада: касб танлашда ва умр йўлдош танлашда янглишмаслик керак, деган экан. Шахсан мен қобилиятига яраша касб танлаб, ҳаётда ўз ўрнини топган кишиларни бахтли ҳисоблайман.

2. Давлатимиз қанча бой бўлса, шу даражада қудратли, турмушимиз фаровон бўлади. Давлатимиз бойлигига бойлик қўшиш эса ҳар биримизнинг бурчимиздир. Мен «Меҳнат семестри»ни шу маънода фойдали деб биламан.

Октябрь район штабида бироз бўлгач алоқа политехникуми студентлари меҳнат қилаётган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон Дадажонов номли 13-«а» совхозга йўл олдик. Шофёримиз Саидумар Саидалиев бу ерларни яхши билар экан. Шунинг учун ҳам у қоронғи бўлишига қарамасдан 20 километрча масофадаги хўжаликнинг марказий посёлкасини ҳеч қийналмай топиб борди. Биз бу ерда тунашимиз, эртаси куни техникум ва хўжалик раҳбарлари билан гаплашиб, яна йўлга равона бўлишимиз керак эди.

Алоқа политехникуми штаби жойлашган бинога кириб бордик. Кираверишда ўнг томондаги хонанинг чироғи ёқиқ, қўш табақали эшиги очиқ эди. Катта хонага телевизор ва радиоприёмниклар таҳлаб ташланибди. Биз аввалига бу ер совхознинг маиший хизмат уйи бўлса керак, жой танқис бўлганидан бинонинг бир қисмини ҳашарчиларга бўшатиб беришган бўлса керак, деб ўйладик. Лекин янглишибмиз.

Техникум директори Э. И. Нуриддиновнинг айтишича, улар бу хўжаликка 12 йилдан бери ҳашарга келишар экан. Совхоз аҳолисининг асосий қисми билан оға-ини бўлиб кетишган экан.

— Ҳар йили келишимиз билан қишлоқ аҳолиси бузилган радио ва телевизорларни тузаттириш учун олиб кела бошлайди. Биз ҳам ҳунаримизни ишга соламиз, — дейди Эркин Иқболович жилмайиб. — Бу иш билан асосан пахтазордаги меҳнатдан сўнгги бўш вақтларда шуғулланамиз. Ҳозир Дадажонов номли совхоз тўла телефонлаштирилган, радиолаштирилган, шийпонлар билан, ҳатто, рация алоқаси ҳам йўлга қўйилган. Бу ишлар ҳам коллективимизнинг хўжаликка кўрсатган ҳимматидир.

Дадажонов номли совхозда ҳашарчиларга юкларини қўйиш учун алоҳида бино ажратиб берилган. Техникум коллективи ҳар йили ҳашар пайтида керак бўладиган каравотлар, матраслар, қозон-товоқлар, ҳатто коржомаларни шу ерга ташлаб кетишади. Уларни шаҳарга олиб бориб, янаги йилга яна олиб келиш учун ҳожат йўқ. Алоқа политехникуми коллективининг ҳозир Жиззах областида пахта тераётган техникумлар ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётганлигининг сирларидан бири мана шунда бўлса керак.

Ҳозир М. Дадажонов номли совхоз далаларида бу техникумнинг 1150 студенти меҳнат қилмоқда. Улар икки беш кунликда хўжаликка 500 тоннадан ортиқ «оқ олтин» териб беришди. Пешқадам студентлардан Т. Мамажонов, Р. Казакова, Н. Валеева, Г. Рўзметова, И. Раҳимовларнинг шу кунгача хирмонга тўккан пахталари бир ярим тоннадан ошиб кетди.

— Техникумимиз педагогика коллективи пахта терими ҳашарида иштирок этишни студентларга меҳнат тарбияси беришнинг бир қисми ҳисоблайди, — деди биз билан суҳбатда Эркин Иқболович. — Шунинг учун ҳам биз бу ишга пухта тайёргарлик кўрамиз...

Тошкент алоқа политехникумининг студентлари Жиззах области пахтазорларида меҳнат қилаётган техникум коллективлари ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилишяпти. Бу техникум студентлари орасида ҳар куни хирмонга 110—120 килограммга етказиб «оқ олтин» тўкаётган пешқадамларни кўплаб учратиш мумкин. Ушбу суратда ана шундай пешқадам теримчилардан (чапдан-ўнгга) Ойжон Бобожонова ва Нуқулжон Худойбергановани кўриб турибсиз.

Мамажон Дадажонов номли совхоз Мирзачўлдаги нисбатан янги, лекин юксалишнинг катта йўлига чиқиб олган хўжаликлардан. Бундан 10 — 12 йил муқаддам бу ерда меҳнат қилаётганларнинг кўпчилиги ертўлаларда яшарди. Шундан бери ўтган қисқа даврда совхознинг яхшигина турар жой посёлкаси бунёд этилди.

Совхозга суяги пахтазорда қотган, тажрибали чўлқувар Қудрат Шербеков бошчилик қилаяпти. У директорлик қилган йилларда хўжаликда пахта ҳосилдорлиги гектарига 9 центнердан 27 центнерга кўтарилди, чорвачилик фермаси пайдо бўлди. Кадрларни мустаҳкамлаштириш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, техникадан унумли фойдаланиш бўйича кўп ишлар қилинди.

Совхоз посёлкасида янги мактаб, стадион, болалар боғчаси қуриб битказилди. Хонадонлар тўла газлаштирилди, ҳозир уйларга водопровод олиб келиш бўйича тадбирлар белгиланаяпти.

Бу йил хўжалик коллективи давлатга 11 минг тонна «оқ олтин» топширишга аҳд қилиб, теримда пешқадамлар сафида боряпти.

(Давоми бор).

Қудрат Шербековнинг Дўстлик районидаги Дадажонов номли совхозга директорлик қилаётганига етти йил бўлди. Бу давр мобайнида хўжалик ҳар томонлама юксалди. Жумладан, пахта ҳосилдорлиги гектаридан 9 центнердан 27 центнерга кўтарилди. Давлатга гўшт, сут, дон етказиб беришда ҳам катта юксалишга эришилди. Ҳозир совхоз пахта тайёрлашда районда пешқадамлар сафида боряпти.

СУРАТДА: совхоз директори Қудрат Шербеков пахта пунктида катта лаборант Нодира Сафарова билан пахта сифатини кўздан кечиряпти.

* * *

М. Нуриддинов фотолари.

18 ДЕКАБРЬ— КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

ТАШАББУС ҚУЛОЧ ЁЗМОҚДА

Республика шаҳар ва қишлоқларида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказиладиган коммунистик шанбаликка тайёргарлик тобора кенг авж олмоқда.

ЧИРЧИҚ. «Ўзбекхиммаш» заводидан Р. Мальцев ва Д. Ғаффоров бригадалари коммунистик шанбаликда саккизта, шу жумладан пландан ташқари битта труба машинани йиғиш, синаш ва жўнатиш учун ҳозирлашга қарор қилди. Бошқа машинасозлар ҳам юксак мажбуриятлар қабул қилишмоқда.

* * *

ТЕРМИЗ. «Совавто — Термиз» халқаро юк ташиш автомабиль корхонасининг коллективи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига 18 декабрь куни коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисида москваликлар ташаббусини қизғин қўллаб-қувватлади. Ўша куни ўнлаб автомашиналар сафарга чиқиб, олти юз тонна халқ хўжалик юкини Афғонистон Демократик республикасига етказиб беради. Ремонтчилар шанбаликда ўнта яримприцепларни ремонт қилиб берадилар.

* * *

БУХОРО. Бу ердаги пойафзал фабрикасининг коллективи 18 декабрга конкрет иш ҳажмини белгилаб қўйди. Шанбаликда 31 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади. Бу конвейерлардан 4,5 минг жуфт, яъни одатдаги кунларга қараганда анча кўп турли пойафзал тайёр бўлиб тушади деган маънони билдиради. А. Фатуллаев, Б. Саъдуллаев ва Ғ. Иброҳимов каби пешқадамлар шанбалик куни смена топшириқларини икки баравардан адо этадилар.

* * *

«Госкомсельхозтехника» Шаҳрисабз район бирлашмасининг ишчи ва хизматчилари «Қизил шанбалик» кунида тежалган материаллар ва энергия ҳисобига ишлашга қарор бердилар. Шу куни илғор коллектив йиллик планни ҳамма асосий кўрсаткичлар бўйича бажаришни режалаштириб қўйди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

Болалар ҳақида катта ғамхўрлик

Санитария ободончилиги бўйича шаҳар штабининг мажлиси бўлиб ўтди. Унда мактабгача болалар муассасалари иши ҳақидаги масалалар қараб чиқилди.

Шаҳар халқ контроли комитетининг шаҳар санитария-эпидемиология станцияси билан биргаликда ўтказган текшируви шуни кўрсатдики, ҳали барча болалар боғчаларида санитария-гигиена режимига етарли даражада риоя этиляпти, деб бўлмайди, ҳамма жойда ҳам овқатланишни ташкил этиш, озиқ-овқат товарлари билан таъминлаш кўнгилдагидек эмас.

Масалан, Чилонзор районидаги 63-болалар боғчасининг озиқ-овқат блоки капитал ремонтга муҳтож, бу ерда тайёрланаётган овқатларнинг тўйимлилиги жуда ҳам паст. Сергели районидаги 121-боғча-яслидаги менюда сабзавот қўшиб тайёрланадиган овқатлар, мевалар, печенье маҳсулотлари кам. Октябрь районидаги 318-болалар боғчаси мунтазам равишда базалардан турли-туман озиқ-овқат товарларини олмаётир.

Мактабгача болалар муассасаларининг раҳбарлари, қоидаларни бузган айбдорлар қаттиқ жазоландилар. Халқ маорифи Бош бошқармаси зиммасига нуқсонларни бартараф этиш бўйича зарур чора-тадбирларни белгилаш таклиф этилди.

Мактабгача болалар муассасаларини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашга даъват этилган «Ташгосснабторг» ишида ҳам нуқсонлар мавжуд. Ана шу савдо ташкилотига қарашли 1, 9 ва 10-чакана савдо магазинларида санитария нормаларининг бузилаётганлиги аниқланди. Савдо корхоналари мослашмаган хоналарга жойлашган, товарлар нотўғри сақланмоқда, совутиш камералари ифлос. 10-магазинда эса барча хоналар жорий ремонтга муҳтож.

Штаб мажлисида «Ташгосснабторг» раҳбарлари қаттиқ танқид қилиндилар, уларга санитария нормаларига риоя қилишни қатъий назорат остига олиш, мактабгача болалар муассасаларини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш таклиф этилди.

Шаҳар хўжалиги мавзуида

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

Қиш—синов даври, деб бежиз айтилмаган. Шунинг учун ҳам бу фаслга жиддий тайёргарликсиз кириб бўлмайди. Баҳор фаслининг дастлабки ойларидаёқ қишга тайёргарликнинг йирик плани тузиб чиқилади. План 70 банддан ташкил топган бўлиб, ҳар бир банд салмоқли ишларни ўзида мужассамлаштиргандир. Учраши лозим бўлган тўсиқларга қарамасдан, пландаги барча бандлар тўла-тўкис бажарилиши лозим. Агар бандларнинг бироргаси бажарилмай қолгудек бўлса, қишга келиб қаттиқ азият чекишимиз турган гап. Пландаги бу бандлар фақат троллейбуснинг ўзида амалга ошириладиган ремонт ишларидир. Депо ҳовлисида ўтказиладиган тадбирлар бунга кирмайди. Аммо ҳар иккаласи ҳам коллективдан масъулият, жиддият ва катта ишчи кучи талаб қилади.

Машиналар бўйича ўтказиладиган қишга тайёргарлик ишлари йўловчилар манфаатини кўзлаб қилинади: салонлар бўялади, ўриндиқлар тузатилади, электр механизмлар, тормоз системаси кўздан кечирилади, шиналар янгисига алмаштирилади, салон ойналари зичланади, салонга иссиқлик етказиб берадиган иситгичлар шайланади, машина кузовлари ва бошқа қисмлари қайта бўёқдан чиқарилади. Хуллас, 70 бандда кўрсатилган барча ремонт ишларининг ипидан-игнасигача бажарилади. Шу тариқа йўловчиларга қулай шароит яратилади. Ҳар қандай совуқ об-ҳавода ҳам йўловчилар иссиқ салонларда хотиржам манзилларига етишлари мумкин. Бундан ташқари юқоридаги ремонт ишларида ҳаракат хавфсизлиги ҳам кўзда тутилади. Чунки қиш ёз эмас, намчил йўлларда ҳаракат қилаётган транспортлардан турли кўнгилсиз ҳодисаларни кутиш мумкин. Ўшанақа ҳодиса юз бермаслиги учун биздан қишга пишиқ-пухта тайёрланиш талаб этилади. Бугунги кунгача депомизда мавжуд троллейбуслардан 59 таси тўла-тўкис тайёрлаб қўйилди. 15 октябргача қолган машиналар ҳам ҳозирлаб бўлинади.

Депода ҳам бир қатор ҳозирлик ишлари бошлаб юборилган: ҳайдовчилар ва ишчиларнинг иш шароитини яхшилаш учун корхонанинг барча ишчи хоналардаги иситиш системаси текширувдан ўтказилиб, профилактикадан чиқарилди. Иссиқ ва совуқ билан таъминловчи водопровод тармоқлари тайёр ҳолга келтирилди. Ремонтчилар коллективи совуқ кезларида ҳам етарли нормада истилган ва керакли ускуналар билан жиҳозланган устахоналарда меҳнат қилишади.

Ҳа, қиш— жиддий назоратчи. У беғамлик ва совуққонликни кечирмайди!

Ю. ИЖИРКОВ,
Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасига қарашли 2-троллейбус депосининг бош инженери.

МЕТАЛЛ ЎРНИДА ПЛАСТМАССА

Львов санитария техникаси буюмлари монтаж тайёрлаш заводининг янги маҳсулоти — пластмассадан ишланган бириктирувчи узеллар технологик қувурларда пухта хизмат қилади.

Полимердан ясаладиган буюмлар емирувчи муҳитларда кўпга чидайди ва пишиқ, деб эслатади ТАСС мухбири. Бундай деталларнинг бир тоннаси қарийб 5 тонна металл буюм ўрнини боса олади.

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН АДО ЭТИЛДИ

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор тўқувчиси коммунист Машкура Қодирова Улуғ Октябрнинг 65 йиллиги ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахта кунларини ажойиб меҳнат ғалабаси билан нишонламоқда. У кўпроқ биринчи навли мато тўқиб, ўз коллективида биринчи бўлиб шахсий беш йиллик топшириғини адо этди.

М. Қодирова «Бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажарайлик!» шиори остидаги мусобақага қўшилиб, нормадаги иккита тўқув машинаси ўрнига бир вақтнинг ўзида тўртта машинада ишлай бошлади ва корхона коллективи ўртасида авж олиб кетган кўп станокчилар ҳаракатини бошлаб берди. Машкура раҳбарлик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси ишлаб турган коммунистик меҳнат мактаби машғулотларида у ўзининг кўпгина дугоналарини бир йўла бир қанча машиналарда ишларни бажаришга ўргатди. Эндиликда уларнинг кўпчилиги кенгайтирилган хизмат зонасида меҳнат қилмоқдалар. Ишдаги ўртоқлар илғор тўқувчини меҳнатдаги ютуғи билан астойдил табрикладилар.

(ЎзТАГ).

Яқинда Тошкентда республика Ички ишлар органлари бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Қуйидаги мақолада ана шу кенгаш қатнашчиларидан бири ҳақида ҳикоя қиламиз.

Коммунистлар ҳақида ҳикоялар

ШАХСИЙ НАМУНА КЎРСАТИБ

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари еттинчи Халқаро кинофестивали иш бошлашига бир ҳафта қолганида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармасига кинотеатрларда жамоат тартибини муҳофаза қилиш бўйича группаларнинг барча раҳбарларини суҳбатга таклиф этишди. Ленин район ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари, милиция капитани Ш. Умархоновга белгиланган планга кўра «Восток» кинотеатри бириктириб қўйилган эди. У Ички ишлар бошқармаси раҳбарларининг маслаҳатларини алоҳида эътибор билан тинглади, зарур нарсаларни ён дафтарига қисқача ёзиб олди.

Фестиваль кунларида кинозалга киришни хоҳловчилар одатдагидан жуда кўп бўлишини Ш. Умархонов жуда яхши биларди. Шу боисдан сеанс бошланиши олдидан тартибсизликлар вужудга келиши мумкин эди. У хизмат бурчини бажаришнинг турли йўлларини режалаштириб олди. Кинотеатр атрофидаги территорияга милиция ходимлари бириктирилди. Ш. Умархонов хизмат тайёргарлиги бўйича машғулотларда рўй бериши мумкин бўлган тартибсизликлар ҳақида ходимларга кўпгина тушунтиришлар берди.

Район ички ишлар бўлими ходимлари пухта тайёргарлик кўрганликлари туфайли кинотеатрда хизмат бурчларини ғоят маҳорат билан бажаришди. Бирорта тартиб бузилишига йўл қўйилмади. Буни фестиваль ёпилгандан кейин Ички ишлар бошқармаси раҳбарлари таъкидлаб ўтишди. Бу ўз навбатида милиция капитани Ш. Умархоновнинг хизмат дафтарчасида яна бир муваффақиятли босқичдан ўтилганлиги ҳақида ёзув пайдо бўлишига сабаб бўлди.

У Совет Армияси сафларидан қайтганидан кейин оддий милиционер бўлиб ишга кирган эди. Кундузи хизмат бурчини бажарар, кечқурунлари конспектлар ёзар эди.

Айни пайтда Тошкент Давлат университетининг юридик факультети кечки бўлимида ўқир эди. Ёш коммунистнинг ўсиш босқичлари шундай: аввал бўлинма командири, кейин жиноят қидирув бўлинмасининг профилактика бўйича катта инспектори, профилактика бўлинмаси бошлиғи вазифаларини бажарган бўлса, эндиликда ички ишлар бўлими бошлиғи ўринбосаридир.

«Ишда шошилмайди, ўзини тута билади, одамлар билан муносабатда эътиборли, қўл остидагиларга нисбатан принципиал, талабчан, уларга ёрдам беришга ҳамиша тайёр», — Ш. Умархоновнинг хизмат характеристикасида ана шундай сатрлар бор.

Ленин райони оперативлик жиҳатдан Тошкентдаги энг мураккаб участкалардан саналади. Бу ерда кўплаб саноат корхоналари, темир йўл вокзали, мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари, техникумлар бор. Шу боисдан тартибни муҳофаза қилиш ва жиноятчиликка қарши курашнинг туб масалалари партия, совет органлари ва жамоатчиликнинг фаол иштирокида ҳал этилади. Район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Чурсин, район ижроия комитетининг раиси Т. Ҳайдаров, партия комиссиясининг раиси Р. Гайшинец, райком инструкторлари ички ишлар бўлимига тез-тез келиб туришади. Улар ҳуқуқ-тартибот бузилишларига қарши курашда ички ишлар бўлимига катта ёрдам кўрсатишади. Жамоатчилик таянч пунктларининг фаолиятини яхшилаш ва активлаштириш, Ленин хонасини жиҳозлаш, шахсий состав билан оммавий-маданий тадбирлар ўтказиш каби ишларда район партия комитети ходимлари фаол қатнашадилар.

Бошлиқнинг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари Ш. Умархонов шахсий составни тарбиялашни ўз активларисиз тасаввур этмайди. Бундан икки йил илгари ички ишлар бўлимига Тошкент Давлат университетини битирган ёш мутахассис Виктор Олейников келган эди. Уни участка инспектори вазифасига қўйишди. Милиция лейтенанти унвони беришди. Бироқ унинг иши олға силжимади. У бошлиқнинг сиёсий ишлар бўйича ўринбосарига милицияда ишлаш ёқмаётганлигини очиқчасига айтди. Ш. Умархонов ёш ходимга мураббийлик қилаётган милиция капитани В. Муллаяновани чақириб, унга аҳволни тушунтирди. Ёш ходимга қандай ёрдам кўрсатиш ҳақида маслаҳатлашиб олишди. Шундан кейин В. Муллаянова участка инспекторига гражданларни қабул қилиш ва аризаларни кўриб чиқиш, рейдлар ўтказишда бевосита ёрдам берди. У ёки бу топшириқни қандай бажариш ҳақида яқиндан маслаҳатлар берди. Унга ўз иш тажрибасидан қизиқарли воқеаларни сўзлаб берди. Олейниковга тушган аризалардан бирини қандай кўриб чиқиш ҳақида ўз фикрини билдирди. Натижада участка инспектори ўз участкасида илгари ўғирланган ўнга яқин велосипедни топишга муяссар бўлди. Ўз навбатида кишиларнинг ҳовлиларидан тунда майда-чуйда нарсаларни ўғирлаб кетаётган кичик ёшдаги тартиббузарларни аниқлади. Буларнинг ҳаммаси инспекторга ўзига хос таъсир кўрсатди. Ишга қизиқиш, ўз касбини ҳурмат қилиш, хизмати одамларга фойда келтираётганини ҳис этиш туйғуси пайдо бўлди унда. Яқинда шу участка инспектори аъло хизматлари учун ички ишлар бошқармаси бошлиғининг буйруғи билан мукофотланди.

Яна бир мисол. Ёш терговчи Владимир Попов меҳнат интизомини бузувчилар қаторига тушиб қолди. У бўлимга Тошкент олий милиция мактабини битиргандан кейин келган эди. Анча тажрибали эди. Бироқ бир йилдан сал кўпроқ ишлагач, спиртли ичимлик ичиб, ишга сабабсиз чиқмаганлиги аниқланди. Ш. Умархонов ички ишлар бўлими партия ташкилотининг секретари Ю. Аҳмедов билан маслаҳатлашиб терговчининг аҳлоқини коллективнинг очиқ партия йиғилишида муҳокама этишни таклиф қилди. Шуниси қувончлики, ёш офицер ўртоқларининг танқидини тўғри тушунди. Ўз камчилигига иқрор бўлди, меҳнат интизомини яхшилашга ваъда берди ва ўз сўзининг устидан чиқди.

Ички ишлар бўлимининг Ленин хонаси совети бошлиқнинг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари раҳбарлигида шахсий состав ўртасида катта тарбиявий ишлар олиб боряпти. Милиция ветеранлари, бўлим ходимларининг жасоратлари ҳақида ҳикоя қилувчи стендлар мунтазам янгиланиб турилади. Яқинда В. И. Ленин туғилган куннинг 112 йиллигига бағишлаб Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси ўтказган кўрик-конкурс якунларига кўра Ленин район ички ишлар бўлимига ҳақли равишда биринчи ўрин берилди.

...Ички ишлар органлари коммунистларининг юксак маънавий фазилатларини кўрсатувчи далиллардан бири уларнинг топширилган ишга садоқатлари, партия томонидан ҳуқуқ-тартибот органлари олдига қўйилган вазифаларни бажаришдаги активликлари ҳисобланади. Ленин район ички ишлар бўлими бошлиғининг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари Ш. Умархонов худди ана шундай фазилатлари билан ажралиб туради.

В. САФИУЛОВ,
Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги сиёсий-тарбиявий ишлар бошқармасининг катта инструктори, милиция капитани.

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК!

ПОТОКДА ЯНГИ АГРЕГАТ

Пахтакорларга яхши маълум, ўз даврида кўп хизмат қилган машина-ОВХ—14 маркали чанглатгич-пуркагични ишлаб чиқариш тўхтатилди. «Ташхимсельмаш»нинг йиғув цехларида ОВХ—28 маркали янги агрегат потокка қўйилди. Унинг иш унуми аввалгисидан икки баравар кўпдир. Тракторга ўрнатилган битта шундай агрегат бир соатда 20 гектар пахта даласига химикат пуркаб чиқа олади. Шу билан бирга пахтазорга ердан туриб ишлов бериш сельхоз авиация қўллашга нисбатан анча арзонга тушади, у хавфсиз ва сифатлидир.

Янги чанглатгич-пуркагични ишлатиш қулай. У аввалги моделдан қарийб юз килограмм енгилдир. Бир қанча металл деталлари ўрнига пластмасса деталлар қўйиш туфайли шунга эришилди. Ҳозир пластмассадан химикат баки, тўзғитгич форсункалари, вентиляторларнинг корпуслари ишланмоқда. Аппаратни тракторга бир неча минутда ўрнатиш мумкин. Илгари эса бунинг учун тўла иш куни кетарди. Машинани яратувчилар механизаторларнинг меҳнат шароитларини яхшилаш тўғрисида ҳам қайғурдилар — эритма тўлғазилган баклар олдинроққа чиқарилди, оқимнинг тебраниш бурчаги камайтирилди. Бу нарса заҳарли дорилар билан ишлаётганда хавфсизликни оширади.

Янги серунум агрегатни кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштириш — Улуғ Октябрнинг 65 йиллиги арафасида машинасозлар эришган катта меҳнат ғалабасидир. Бу иш осон бўлмади, тайёрлаш цехларидан бошлаб йиғиш конвейерларигача бутун ишлаб чиқаришни анчагина қайтадан тузишга тўғри келди.

«Ташхимсельмаш» коллективи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, юбилей йилининг охиригача мингта янги серунум чанглатгич-пуркагич машиналарни ясаб, мамлакатнинг пахтакор республикаларига жўнатишга қарор қилди.

А. СКОРОБОГАТОВ.

ТЕЗКОР МЕТОД АСОСИДА

Тошкент областидаги «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумида темир бетон конструкциялардан иккита экспериментал молхона қурилди. Махсус пойдеворлар устидаги катта устунлар ромлар билан бирлаштирилган. Бино устини ёпиш учун шифердан фойдаланилди. Бундай молхонанинг биттаси атиги йигирма икки соатда монтаж қилиб бўлинди. Иккала молхонанинг ҳар бири юз бош қора мол боқишга мўлжалланган.

Республикада яқинда ташкил этилган дончилик — чорвачилик совхозларида ҳам ана шундай молхоналар қуришга қарор қилинди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ — КОНКУРС

СЎНМАС У КУНЛАР ШУҲРАТИ

ОРДЕН ЭГАСИНИ ТОПДИ

Пискент район «Меҳнат байроғи» газетасининг редактори Мажид Самадов Улуғ Ватан уруши йилларида совет халқи, Ватан озодлиги учун жанг қилганлардан бири. У фашист газандаларини қувиб, Берлингача борган. Кўрсатган жасорати учун икки марта «Жасурлиги учун», «Берлинни ишғол қилганлиги учун» медаллари билан мукофотланган:

Мажид Самадов уруш даҳшатларини бошдан кечирганлиги учун мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатган ўзбекистонлик жангчиларни топиш, уларнинг жасоратларини мадҳ этишга аҳд қилди. Тўрт йил меҳнат ва имтиёзли отпускасини СССР Мудофаа министрлигининг архивида ўтказди, омон қайтган жангчилар билан учрашиш ниятида республикамизнинг барча областларини кезиб чиқди.

Бу ўзига хос жасорат ва фидойилик туфайли 1700 жангчининг қаҳрамонлиги ва жасурлиги ҳақида батафсил маълумот тўплади. Улардан 133 киши тошкентликдир. Тўпланган ҳужжатлар асосида қатор очерк ва лавҳалар ёзди. Бугун улардан бирини газетхонлар эътиборига ҳавола қилмоқдамиз.

Совет Армияси сафига Калинин районидаги «Октябрь самараси» колхозидан чақирилган Анвар Хончаев билан учрашишни дилга тугиб қўйдим. СССР Мудофаа министрлиги Марказий архивининг ўқув залида сарғайиб кетган ҳужжатларни варақлаб ўтириб, шундай қарорга келган эдим. Ахир гитлерчи каллакесарларга қирон келтириб, иккита «Қизил Юлдуз» ордени, иккита «Жасурлиги учун» медали билан мукофотланган азамат билан учрашмаслик мумкин эмас-да.

Бироқ уни архивда аниқланган адрес бўйича қидириш кутилган натижани, бермади. Эҳтимол у урушдан қайтмагандир?

Журналист биродарларимдан бирига шу масалада гап очган эдим. «Тошкентда адреслар бюроси бор. Шу ерга мурожаат қилиб кўрмадингизми?» — деб сўраб қолди.

Мен елкамни қисдим. Очиғини айтганда бундай муассаса борлигини тасаввур ҳам қилмас эдим.

Анвар Хончаев баҳона бўлиб, бир қатор тошкентлик Улуғ Ватан уруши ветеранларининг ҳозирги вақтдаги адресларини жуда аниқ билиб олдим. Мен излаган киши Тошкент шаҳрининг Сағбон кўчасидаги 275 уйда истиқомат қилар экан.

Дарҳол унга мактуб йўлладим. Жавоб хатидан дилим яйраб кетди. Боиси мен излаган кишининг сиҳат-саломат эканлиги эди. Бунинг устига уруш даврида тақдим этилмай қолган «Қизил Юлдуз» орденининг олинишига нафим тегадиган бўлгани ҳам менга ҳузур бағишламоқда эди.

«Мен фронтдан кўксимга битта «Қизил Юлдуз» ордени, иккита «Жасурлиги учун» медали ва қатор бошқа медаллар тақиб қайтдим. Бироқ Белгород йўналишида олиб борилган жанглардаги жасоратим учун сазовор бўлган орденни шу кунгача ололган эмасман»,— деб ёзганди собиқ миномётчи.

Хатни олдим-у, дарҳол архив ҳужжатлари билан тўла бўлган ён дафтаримни варақлай кетдим. Чиндан ҳам Анвар Хончаев 52-гвардиячи ўқчи дивизия командирининг 1943 йил 23 августдаги буйруғига мувофиқ «Қизил Юлдуз» ордени билан мукофотланган эди.

Яқинда Улуғ Ватан уруши ветерани билан учрашиш ва мириқиб суҳбатлашиш имкониятига эга бўлдим. Икки собиқ фронтчи кўнгилга битилиб қолган даҳшатли жанг эпизодларини бирма-бир варақлаб чиқдик.

* * *

...Белгород йўналишида шиддатли жанглар давом этмоқда эди. Анвар Хончаев мўлжалловчи бўлган миномёт расчети зиммасига ўқчи рота жангчиларини қўллаб-қувватлаш вазифаси юклатилган эди. Шунга кўра расчет ҳужум қилаётган ўқчилар билан изма-из боришга улгурмоқда.

1943 йил 5 август. Рўпарада ўрмон. Ўрмонда унча узоқ бўлмаган ерда Томаровка қишлоғи. Душман чекиниб, пиёдаларимиз ўрмоннинг кун ботиш томонида ўт очиш позициясини эгаллашган. Бир дақиқа ҳам кечикмай миномёт ўт очиш позициясини ўзгартириш лозим эди. Миномётни ўрмоннинг дарахт қалин қисмидан олиб ўтиб, унинг ғарбий чеккасидан 20—25 метр ичкаридаги кичкина ялангликда ўрнатиш лозим эди.

Ўрмон ичидан жадал юриб бораётган Анвар чап томонидан анча ичкари кириб бориб қолган икки гитлерчини пайқаб қолди. Елкасидаги миномёт стволини ерга қўйиб, дарҳол автоматини фашистларга тўғрилади. Бу пайт фрицлар миномётчиларнинг орқа томонидан ҳужум қилишга ҳозирланмоқда эдилар. Анвар биринчи бўлиб ўт очишга улгурди, икки гитлерчини ер тишлатди.

Расчет ўт очиш учун танлаган позиция жуда қулай бўлиб чиқди. Бу ердан отилган тўртта мина ҳам мўлжалга аниқ бориб тушди.

— Дастлабки натижа чакки бўлмади. Анвар йўллаган миналар 7 гитлерчини ер қаърига жўнатди, ўқчи ротанинг ҳужумни давом эттириши учун йўл очилди, — телефонда миномёт ротаси командирининг овози эшитилди.

Анвар ўз расчети миномётчилари билан яна олдинга юриб кетди...

Одер дарёсининг ғарбий қирғоғига ўтиб олиш учун жанг бошланган 1945 йилнинг 26 март куни эди ўшанда. Беллинхеи қишлоғи яқинида Одер дарёси иккига бўлиниб кетади. Тахминан 250—300 метрдан кейин қўшилиб, сув яна бир йўналишда оқа бошлайди. Шу оралиқда кичик орол пайдо бўлган. Атрофи дарахтлар билан ўралган орол гитлерчилар учун қулай ўт очиш позицияси бўлиб хизмат қилмоқда.

Ўқчи роталаримиз дарёнинг бериги қирғоғидаги ўрмонда ҳужум бошлашга шай бўлиб туришибди. Бироқ оролнинг ўнг ва чап томонига ўрнатилган душман пулемётлари жангчиларимизнинг ўрмон ичидан чиқиб олишига имкон бермаяпти. Гитлерчиларнинг қарши ҳужумга ўтиш ниятида эканлиги баралла сезилиб турарди.

— Биринчи расчет душманга кетма-кет 10 та мина «совға» қилсин, — рота командирининг буйруғи эшитилди телефондан.

Бу пайтда Анвар Хончаев командир бўлган расчет миномётчилари отишга команда берилишини сабрсизлик билан кутиб туришарди.

— Кетма-кет ўнта мина отилсин!— Анварнинг янгроқ овози эшитилди.

Миномётлар билан бир вақтда замбаракчиларимиз ҳам ўз кучларини кўрсата бошладилар. Ўрмон ичини мина ва снарядлар портлашининг акс садоси тутиб кетди. Душман катта талафот бериб, дастлаб оролдан, сўнгра эса Одернинг ғарбий қирғоғидан анча ичкарига чекинишга мажбур бўлди.

Одер дарёсидан ўтишда душманнинг иккита ўт очиш нуқтасини яксон қилиб, 15 гитлерчини қириб ташлаган 151-гвардиячи ўқчи полкнинг 1-ўқчи батальони миномёт расчетининг командири гвардиячи сержант Анвар Хончаев 52-гвардия ўқчи дивизия командирининг 1945 йил 2 апрелдаги буйруғига биноан иккинчи марта «Қизил Юлдуз» ордени билан мукофотланди.

Моҳир миномётчи шундай шарафга 1945 йил 28 февраль куни Ρеетц районидаги душман мудофаасини ёриб ўтиш пайтида мўлжалга аниқ отиб, душманнинг тўртта ўт очиш нуқтасини яксон қилганлиги учун ҳам сазовор бўлган эди. Шу жангдан сўнг Анвар Хончаевнинг кўксини иккинчи «Жасурлиги учун» медали безади.

Анвар Хончаев орден ва медаллардан ташқари Болтиқ денгизи қирғоғидаги Кольберг, Ғарбий Помераниядаги Белград, Трептов, Грайфенбург, Каммин, Гюльцев, Плата шаҳарлари ҳамда газандалар уяси — Берлинни ишғол қилишдаги қаҳрамонлиги, Одер дарёсининг ғарбий қирғоғида душман мудофаасини ёриб ўтганлиги учун Олий Бош қўмондоннинг раҳматномаларига сазовор бўлди.

Суҳбатдошим чуқур ўйга толди. Маълум бўлишича, икки акаси— урушгача савдо системасида ишлаган Ашраф ҳамда «Октябрь самараси» колхозида дала мудири бўлиб ишлаган Карим фронтдан қайтмаганлиги уни шу кўйга солган эди.

Ҳарбий хизматдан уйга қайтганидан бир ой ўтар-ўтмас меҳнат фаолиятини бошлаб юборди. У 1945 йил ноябрь ойидан 1950 йилнинг охиригача «Октябрь самараси» колхозида табелчи бўлиб ишлади. 1951 йил январь ойидан 1976 йилгача Тошкент шаҳар Киров район ички ишлар бўлимига қарашли ёнғиндан сақлаш бўлимида меҳнат қилди.

Ҳалол меҳнати учун Анвар Хончаев Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги, Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармаси, шаҳар ёнғиндан сақлаш бошқармаси, ўзи истиқомат қилаётган Собир Раҳимов район партия комитети, район ижроия комитети, уруш ветеранлари Совет комитетининг Тошкент секцияси президиуми томонидан бир неча марта Фахрий ёрлиқлар билан тақдирланди. У ҳозир кексалик гаштини сурмоқда.

Улуғ Ватан уруши ветерани Анвар Хончаев бошлиқ бўлган, оила фаровон ҳаёт кечиряпти. Собиқ миномётчи ҳамиша фарзандлар ардоғида, уларнинг қуршовида, ўндан ортиқ набиранинг меҳрибон бобоси.

Шу кунларда Анвар Хончаевнинг қалбида бир олам қувонч. Бу — жасорат унутилмаганлигидан. Яқин кунларда Собир Раҳимов район ҳарбий комиссариати ёрдамида бундан 39 йил муқаддам тақдим этилиши лозим бўлган «Қизил Юлдуз» орденини тақиш насиб қилишига имони комил.

Мажид САМАДОВ,
СССР Журналистлар союзининг аъзоси.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

Ҳурматли редакция! Қон босими ҳасталиги қандай пайдо бўлади? Бу касалликнинг олдини олиш ва даволаниш учун нималарга эътибор қилиш керак?

С. МИРАЛИМОВ, Х. НУРМАТОВ, пенсионерлар.

Газетхон илтимоси

ҚОН БОСИМИ НЕГА ОШАДИ?

Қон босимини халқимиз хафақон хасталиги дейишади. Бу касаллик сабаби қон босимнинг кўтарилишидан иборат бўлиб, майда томирларнинг тонуси кўпайиши, яъни таранглашувидир. Қон босимининг ошиши айрим касалликларнинг белгиси, ҳам бўлади: буйрак ва буйрак усти безларининг яллиғланишида, айниқса одам қаттиқ асабийлашганда бу касаллик хуружга киради. Машҳур совет олимлари Г. Ф. Ланг, А. И. Мясников ва улуғ рус физиологи И. П. Павловларнинг фикрича, хафақон касаллиги майда қон томирларнинг торайиши ёки марказий асаб системаси фаолиятидаги бузилиш натижасидир.

Шуни айтиш керакки, қон босими сутка давомида 10-15 миллиметр симоб устини оралиғида ўзгариб туради. Ҳордиқ пайтида, айниқса, уйқу маҳалида босим бир оз пасаяди. Овқатлангандан сўнг эса, аксинча кўтарилади. Бу ҳол жисмоний ва ақлий ишдан сўнг ҳам такрорланади. Шўр ва кучли таомларни мунтасил, кўп миқдорда истеъмол қилиш, спиртли ичимликка ружу қўйиш, тамаки чекиш ҳам касалликни чақиришга сабаб бўлади. Шунингдек, ҳаво совуган маҳалда ҳам қон томирлари торайиб, босимнинг ошишига таъсир кўрсатади.

Хафақонлик асосан юрак-қон томир хасталиклари гуруҳидаги касаллик ҳисобланади. Қон босимининг максимал даражаси симоб устунининг 200—300 миллиметри, минимал даражаси эса 150—130 миллиметрини ташкил қилади. Касалликнинг оғир-енгиллигини ҳар доим қон босимининг юқори ёки пастлиги белгиламайди. Биз юқорида айтганимиздек, хасталикни қўзғайдиган омилларга эътибор бериш керак. Булардан ташқари яна бир омил борки, уни эсдан чиқариш мумкин эмас. Бу омил буйрак фаолиятига боғлиқ. Буйракдаги ренин моддаси буйрак усти безлари ишлаб чиқарадиган аледестеронни кучайтиради, натижада томир деворчаларида сув ушланиб қолиб, тонус ошиб кетади ва қон босими кўтарилади.

Хафақон касаллигининг ривожланиши, характери жиҳатидан уч босқичга бўлинади:

Транзитор деб аталувчи биринчи босқичда қон босими қаттиқ чарчаш, асабийлашиш натижасида қисқа муддатга кўтарилади. Беморнинг боши айланади, боши оғрийди, юраги тез-тез уради. Бундай ҳолда дори истеъмол қилмай ҳордиқ чиқариш билан, асабийлик ҳаддан ташқари ошган тақдирда эса тинчлантирувчи дори ичиш билан босимни мўътадиллаштириш мумкин.

Иккинчи босқичнинг ўзи яна иккига бўлинади. Лабил гипертония деб юритилувчи фазада қон босими кўтарилади-ю, анчагача ўзгариб туради. Стабил гипертония дейилувчи иккинчи фазада эса, қон босими ошганича ўзгармай тураверади. Ором олиш ва тинчлантирувчи дори истеъмол қилиш натижасида қон босимининг мўътадиллашуви хасталикнинг биринчи фазасига хосдир. Иккинчи фазада эса, бу бир мунча оғирроқ кечади. Яъни, қулоқ шанғиллайди, бош айланади, бош оғрийди, юрак ўйнайди, ҳаллослаш, шиш, тахикардия, артмия каби юрак хасталикларининг симптонлари, тўш суяги орқасида, юрак атрофида оғриқ сезилиши, ҳатто миокард инфаркти белгилари ҳам сезилиши мумкин.

Хафақонликнинг учинчи босқичида атеросклероз пайдо бўлади. Хасталик барқарор давом этиб, буйрак, мия, юрак томирлари зарарланади. Бу босқичда буйрак хасталигининг белгилари юзага чиқади, миокард чандиқланиши, миянинг қон билан таъминланиш жараёни ўзгариши мумкин. Хафақон хасталиги давомида гипертоник кризислар кузатилади, яъни касаллик тез-тез зўриқиб туради. Миокард инфаркти —инсулт худди шундай пайтда кузатилади. Об-ҳавонинг тез ўзгариши, атмосфера босимининг гипертоник кризисни вужудга келтиради.

Хафақонлик — бедаво хасталик эмас. Бу касалликдан қутилиш мумкин. Бу кўпроқ беморнинг ўзига боғлиқ. Тўғри, дори-дармонлар ҳам шифоланишга ёрдам беради. Лекин одам ўзини-ўзи тўғри парвариш қилмаса энг яхши дориларнинг ҳам нафи етарли бўлмайди.

Хўш, хасталикдан холи бўлиш учун нималарга эътибор бериш керак? Аввало бўлар-бўлмасга асабийлашишдан одам ўзини тийиши керак. Эрталабки бадан тарбияни канда қилмаслик зарур. Ҳатто иш пайтида ҳам бўш вақт топиб жисмоний тарбия билан шуғулланиш айни муддао бўлади. Юқори қаватларда турадиган, врачнинг рухсати билан албатта, лифтдан фойдаланмаганлари маъқул. Велосипед миниш, кўпроқ пиёда юриш ҳам беморларнинг шифо топишида муҳим омилдир.

Касалликнинг олдини олувчи омиллардан яна бири, тартиб билан ишлаш, тартиб билан дам олишдир. Бетартиб ишлаш, вақтида ухламасликка чек қўйиш керак. Ақлий ва жисмоний меҳнат узвий равишда боғланган ҳолда олиб борилиши керак.

Хасталикнинг биринчи ва иккинчи босқичига алоқадор беморлар (айниқса олов билан ишловчилар, телефонисткалар, шофёрлар, телеграфистлар, машинисткалар) тунги сменадан озод қилинишлари керак. Чунки бундай меҳнат хасталикнинг зўрайишига олиб келади. Шанба ва якшанба кунлари шаҳар ташқарисидаги сўлим оромгоҳларга чиқиш, врач рухсати билан жисмоний меҳнат қилиш яхши натижа беради.

Яхши, хотиржам ва тиниқиб ухлаш даволанишга, бардам бўлишга катта ёрдам беради. Уйқуга ётиш олдидан ҳавода бир оз бўлса ҳам сайр қилиш керак. Шуни унутмангки, уйқу олдидан қаҳва, аччиқ чой, спиртли ичимлик ичмаслик, меъёридан ортиқ овқат емаслик лозим. Аччиқ ва шўр овқат ўрнига сут маҳсулотлари ва ҳўл меваларни, уларнинг шарбатларини истеъмол қилган маъқул. Наъматакдан тайёрланган компотлар, қулупнай, қора смородина, олма, бақлажон, апельсин истеъмол қилиш қон босимининг кўтарилишига йўл бермайди. Беморларда шиш пайдо бўлган тақдирда олма ва сут маҳсулотларини кўпроқ бериш керак.

Медик олимлар таъкидлашича, инсон ўз асабини сақлай олмаса, бошқара олмаса, ҳар хил муҳитнинг таъсирига мослаша олмаса, у ҳолда организм тез енгилади ва тез хасталанади. Шундай экан, уйдами, ишдами, кўчадами ёки транспортдами, турли-туман икир-чикирларга дуч келганда асабийлашавермаслик керак. Иродани мустаҳкамлаш зарур. Ана шунда хафақонлик чекинади, қон босими доим меъёрида бўлади.

Ш. ШОЖАЛИЛОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

МУДҲИШ ИСТИҚБОЛ

ВАШИНГТОН. Жиддий тангликни бошидан кечираётган Қўшма Штатлар экономикасидаги аҳволнинг истиқболи ҳамон аянчли. АҚШ савдо министрлигининг хабар қилишича, мамлакат иқтисодий ривожининг асосий кўрсаткичи ҳисобланган ялпи миллий маҳсулот шу йилнинг учинчи кварталида бир йилга ҳисоблаганда борйўғи 0,8 процент ўсган. Шу давр ичида бир йилга ҳисоблаганда Америка экспорти ҳажми 5 миллиард долларга камайган, шунингдек реализация қилинмаган маҳсулот запаслари 700 миллион доллар кўпайган.

Айни вақтда савдо министрлигининг маълумотларига кўра, шу йилнинг учинчи кварталида пулнинг қадрсизланиш суръати ошиб, 5,4 процентга етган.

МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ

КИТО. Эквадор пойтахтида меҳнаткашларнинг 30 минг киши иштирок этган катта намойиши бўлиб ўтди. Намойиш охирида парламент биноси олдида ўтказилган митинг иштирокчилари ҳукуматнинг яқинда қабул қилган ва турмушни ғоят қимматлаштирган иқтисодий тадбирлари дарҳол бекор қилинишини талаб этдилар.

Эквадор меҳнаткашлари бирлашган фронтининг чақириғига биноан мамлакатнинг ҳамма катта-катта шаҳарларида ишчилар, деҳқонлар, хизматчилар ва студентларнинг намойишлари бўлиб ўтмоқда.

Расмий хабарларда таъкидланишича, ҳукумат яқинда мамлакатда фавқулодда ҳолат жорий этиш масаласини шошилинч тарзда кўриб чиқади.

ФОТОКАЛЕЙДОСКОП

Швейцария. Оламга машҳур комик актёр ва кинорежиссёр Чарли Чаплин 25 йил Швейцарияда яшаган эди. Шу муносабат билан Веве шаҳрида унинг хотирасига ҳайкал ўрнатилди. Чаплиннинг бронза фигураси (суратда) экран орқали кўпчиликка таниш бўлган қаҳрамонлардан бирининг образини тасвирлайди. Ҳайкални очиш маросимида Чарлига ўхшаб кийинган юздан зиёд болалар ҳозир бўлдилар. Улар буюк артист хотирасини ёд этиш мақсадида мамлакатнинг барча кантонларидан етиб келган эдилар.

Кейстон—ТАСС фотоси.

ПЛАНЕТАДАГИ ТАБИИЙ ОФАТЛАР

△ РИМ. Мамлакат ички ишлар министрининг ўринбосари Франческо Спинелли бу ерда маълум қилдики, Марказий Италиянинг Умбрия областидаги зилзила натижасида 30 га яқин уй жиддий шикастланиб, 200 дан кўп киши бошпанасиз қолган. Ер ости силкинишларининг кучи бу ерда қабул қилинган 12 балли шкала бўйича 8 баллга етган. Ф. Спинелли табиий офат етказган зарар 3 миллиард лирани ташкил этади, деди.

△ НАЙРОБИ. Бир неча кундан бери тўхтамаётган жала сабабли Кениянинг бир қанча районларида кучли тошқин юз берди. Кениянинг КНА информация агентлиги хабар қилишича, мамлакатнинг шимолий-ғарбидаги Какума районида шу табиий офат натижасида 15 киши ҳалок бўлган ва 75 нафардан кўп киши бедарак йўқолган.

БОЛГАРИЯ. Ботевграддаги «Чавдар» комбинати олти заводни бирлаштирган бўлиб, турли мақсадларга мўлжалланган автобусларнинг 25 хилини ишлаб чиқаради. Дала йўлларига мўлжалланган, медицина ва савдо мақсадларига мўлжалланган, шаҳарда қатнайдиган, шаҳарлараро юк ташийдиган кўчма лабораториялар шулар жумласидандир. Ҳозирги саккизинчи беш йилликда «Чавдар» коллективи олдида масъулиятли вазифалар турибди. 1985 йилга келиб бу ерда ишлаб чиқариш ҳажми икки баравар ошиши лозим. Ишлаб чиқарилаётган моделдаги автобусларни такомиллаштириш, уларнинг сифатини ошириш лозим.

СУРАТДА: экспорт учун мўлжалланган автобусларни йиғиш линиясида.

БТА—ТАСС фотоси.

• Буни ҳамма билиши керак

КУЙИБ ҚОЛГАНДА БИРИНЧИ ЁРДАМ БЕРИШ

Одам уйда турли сабабларга кўра куйиб қолиши мумкин. Газ плитасидан эҳтиёт бўлмай фойдаланганда одамнинг кийими ёки сочи ёниб кетиши, ё бўлмаса қўлда тутаб турган сигарета билан ухлаб қолиши ўт чиқишига олиб келиши мумкин. Чойнакдаги қайноқ чойни стол чеккасига эҳтиётсизлик билан қўйганда ҳам у тўкилиб кетиб, одамни куйдириши ҳеч гап эмас.

Куйган одамга ёрдам бериш учун, аввало унинг устидаги ёнаётган кийимларини ўчиринг. Бунинг учун атрофингиздаги ҳар қандай воситадан фойдаланинг. Жабрланган одам устига сув қуйиш қор ёки қум сепиш, пальто, адёл ёхуд бошқа қалинроқ нарса ёпиш билан ўтни ўчирса бўлади. Бироқ куйган одамни ўраб-чирмаш ярамайди, акс ҳолда у исиб кетади ва куйган жой яна чуқур зарарланади. Шу сабабли, ўтни ўчириш билан куйган одам устига ёпган нарсангизни олинг. Куйган одамнинг бошини қўшиб ўраманг, чунки у тутунни ютиб, юқори нафас йўллари куйиши мумкин. Одамнинг устидаги ёнаётган кийимини тез ечиб, олиш, йиртиш ёки устидан сув қуйиш лозим.

Баъзан одам устидаги кийими ёнаётганда ўзини йўқотиб қўйиб, у ёқдан-бу ёққа югура бошлайди, бундай қилганда олов яна авжига чиқади. Бундай пайтда у одамни тўхтатиш, ўтни ўчириш ва уни ёнғин атрофидан олиб чиқиш лозим.

Агар одам қайноқ сув, иссиқ овқатдан, қатрондан куйиб қолса, бундай қайноқ суюқлик тўкилган кийимни тезда ечиб олинг. Жабрланган одамнинг куйган жойи одатда қаттиқ оғрийди, шунинг учун унга 1-2 таблетка анальгин бериш зарур.

Қўл-оёқ панжалари куйиб, оғриғи зўр бўлганда, оғриқ қолгунча 15-20 минут уни совуқ сувга ботириб туриш, қишда эса тоза қор ёки муз қўйиш тавсия этилади.

Куйган жойда пуфакчалар пайдо бўлса, уларни тешманг ва қирқманг, чунки инфекция тушиши мумкин. Терининг очиқ жойларини иложи борича тоза тутинг. Куйган жойга ҳеч қандай дори суртмасдан, қуруқ стерил боғлов қўйинг. Куйган жойга крахмал, упа сепиб, ўсимлик мойи, совун, куйдирадиган ва ошловчи воситалар — ляпис, марганцовка эритмаси, спирт, йод суртиш асло мумкин эмас. Бу воситалар тўқималарнинг янада чуқурроқ жонсизланишига, яранинг узоқ вақтгача битмаслигига олиб келиши мумкин.

Агар терининг кичикроқ жойи куйса, одатдаги бинт билан боғлаб қўйинг. Мабодо терининг катта жойи куйиб қолса, яхшилаб, дазмолланган тоза газлама билан ўраб боғлаб қўйиш керак. Боғлаб қўяр экансиз, терига ёпишиб қолган, куйган кийимларни кўчириб олманг, бу билан жароҳатни зўрайтириб юборасиз, инфекция тушиши ҳам мумкин.

Агар куйган одам ис газидан заҳарланган ва ҳушидан кетган бўлса, аввало уни тоза ҳавога олиб чиқинг, оғзини очиб, ёт нарсалардан тозаланг-да, тезда сунъий нафас олдиришга ўтинг. Юрак уриши тўхтаб қолса, сунъий нафас олдириш билан бирга юрак ёпиқ массаж қилинади.

Кўз куйиб қолса, уни совуқ сувда чайинг. Агар одам кимёвий моддалардан куйиб қолса, кислота ёки ишқор тўкилган кийимни тезда ечиб олиб, куйган жойга водопроводдан, душдан ёки шлангдан кўп сув қуйиб, 15—20 минут мобайнида яхшилаб ювинг.

Сув кимёвий модда концентрациясини камайтиради, уни бадандан ювиб туширади. Шундан кейин боғлов қўйилади. Агар одам кислотадан куйиб қолган бўлса, тоза бинтни буклаб, ичимлик содага (бир стакан сувда бир чой қошиқ ичимлик сода эритилади) ботириб, устидан боғланади; ишқордан куйган бўлса, борат кислота эритмаси ишлатилади (бир чой қошиқ борат кислота бир стакан сувда эритилади). Агар шу пайтда сода ҳам, борат кислота ҳам йўқ бўлса, куйган жой стерил бинт билан боғлаб қўйилади.

Юзи, қўли, бадани куйган одамни, агар унинг ўзи юра олса, тезда врачга олиб боринг. Мабодо одамнинг кўп жойи чуқур куйиб қолса, беморга биринчи ёрдам бериш билан бирга дарҳол «Тез ёрдам» машинасини чақиринг.

М. ОРИФЖОНОВА тайёрлаган.

• ДИЛ СЎЗЛАРИ

МЕҲРИБОН ШИФОКОР

Меҳрибон деган сўз билан шифокор сўзи маъно жиҳатдан бир-бирига яқин туради. Бизнинг шифокоримиз ҳам шундай: одамларга мунис-меҳрибон, ширинсухан. Шунинг учун ҳам «Чилонзор» маҳалла аҳли Мария Криловани чин дилдан, юракдан ҳурмат қилишади.

Мария Криловананинг ҳаёт йўли ҳам ибратли. У Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, бир неча орден ва медаллар олган. Ҳозирда Чилонзор районидаги 24-поликлиникада кўп йиллардан бери сидқидилдан ишлаб, кўпчиликнинг ташаккурига сазовор бўлмоқда. У беморлар дардига яхши муолажаси, ширин сўзи билан даво беради, бетоб бўлиб уйга чақирсак вақтида етиб келиб, аҳволимиздан хабар олади.

Биз, қариялар 24-поликлиника бош врачи Валихўжа Ғанихўжаевдан ажойиб шифокоримиз Мария Криловага дил ташаккуримизни билдиришни, унинг «Чилонзор» маҳалла аҳлига хизмат кўрсатишда энг яхши қулайликларни яратиб беришларини илтимос қиламиз.

«Чилонзор» маҳалла аҳли ва қариялари номидан:

Аҳмаджон АЗИМОВ,
пенсионер.

• Биласизми?

ЗАҲРИ ҚОТИЛ

Япония медикларининг таъкидлашларича, спиртли ичимлик аёлларга тез таъсир кўрсатар экан. Агар аёл кунига 40 граммдан, эркаклар 80 граммдан спиртли ичимлик ичса, кўп ўтмай уларнинг жигари церроз касаллигига йўлиқар экан.

Спиртли ичимликни бод-бод истеъмол қилиб турадиган аёллар жигари 13 йилдан сўнг, эркаклар жигари эса, узоғи билан 22 йилдан кейин емирилиб, ишдан чиқар экан.

С. ҒАФУРОВ.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

М. ШАРИПОВ: Олий ўқув юртига кирмасдан аввал совхозда ишлаган эдим. Ўқишни туталлагач яна совхозга ишга бордим. Айтингчи, институтда ўқиган даврим иш стажимга қўшиладими?

Жавоб: Ҳа, Сизнинг институтда ўқиган даврингиз иш стажига қўшилади. Агар ишчи ёки хизматчилар олий ёки ўрта махсус ўқув юртларига киришдан олдин ишлаган бўлсалар, СССР Қуролли Кучлари составида, Ички ишлар министрлигининг қўшинлари ва органларида хизмат вазифасини бажарган бўлсалар, уларнинг олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ўқиган вақтлари умумий иш стажига қўшилади!

• • •

М. МАҚСУДОВ: Менга меҳнатга қобилиятсизликни аниқлаш тартиби ҳақида батафсил маълумот берсангиз.

Жавоб: Меҳнатга қобилиятсизлик — ишчи ёки хизматчининг жиддий касаллиги ёки майиб бўлганлиги натижасида меҳнат фаолиятини бажара олмаслик ёки бутунлай меҳнатга қобилиятсиз бўлиб қолиш ҳолатидир.

Совет меҳнат ҳуқуқи бўйича муваққат ва турғун (доимий ёки узоқ муддат) меҳнат қобилиятини йўқотиш ҳолати мавжуд. Муваққат меҳнатга қобилиятсизлик даволаш-профилактика муассасаларининг врачлари ёки врачлар комиссиялари томонидан белгиланади. Меҳнат қобилиятининг меҳнат фаолиятини бутунлай ёки узоқ муддатга тўхтатиш ёхуд меҳнат шароитини бир мунча ўзгартиш зарурятини келтириб чиқариш даражасида қаттиқ бузилиши, яъни инвалидлик ҳолати меҳнат қобилиятини аниқлаш врач-эксперт комиссияси томонидан аниқланади. Комиссия меҳнатда майиб бўлган ёки соғлиғи бошқача тарзда зарарланган ишчи ва хизматчиларга корхоналар, муассасалар, ташкилотлар келтирган зарар миқдорини аниқлаш учун шу ишчи ва хизматчилар ўз меҳнат қобилиятларини (умумий ва ўз касби бўйича) қай даражада йўқотганликларини ҳам белгилаб беради.

Боқувчисидан жудо бўлган тақдирда пенсия таъминоти олиш масаласини ҳал этишда ишчи ва хизматчиларнинг меҳнатга қобилиятсиз оила аъзолари жумласига қуйидагилар киради: а) 16 ёшга (ўқувчи бўлса, 18 ёшга) тўлмаган болалари, укалари, сингиллари ва набиралари, башарти укалар, сингиллар ва набираларнинг меҳнатга қобилиятли ота-оналари бўлмаган тақдирда; б) қарилик ёшига етган: яъни эркак бўлса—60 ёшга, аёл бўлса — 55 ёшга етган ёхуд инвалид ҳисобланган отаси, онаси, хотини, эри; в) вафот этган боқувчисининг 8 ёшга етмаган болалари, укалари, сингиллари, набираларини парвариш қилиш билан шуғулланувчи ота-оналаридан бири ёки эри(хотини), ёшн ва меҳнатга қобилиятли-қобилиятсизлиги идан қатъий назар ва ишламаётган бўлса; г) бува ва бувиси, башарти қонун бўйича уларни боқиши лозим бўлган шахслар бўлмаса.

* * *

Ў. КАРИМОВ: Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ҳунар-техника билим юртларида ўқиётган ўқувчилар қандай имтиёзларга эга?

Жавоб: Ишлаб чиқаришдан бевосита ажралмаган ҳолда кечки (сменали) ҳунар-техника билим юртларида ўқиётган ишчилар имтиҳонларга тайёргарлик кўриши ва уларни топшириши учун бир йил ҳисобидан 30 иш кунига ишдан озод этиладилар. Ана шундай ҳолларда бундай ишчиларнинг асосий иш жойидаги иш ҳақининг 50 проценти сақланиб қолади.

Тўйларимиз ҳақида ўйларимиз

«ТЎЙ ТЎЙДЕК БЎЛСИН...»

(1982 йил, 20 сентябрь мақоласи— газетхонлар муҳокамасида)

ҲАЁТ ФАЙЗИ БУЗИЛМАСИН

Олтин ҳалқа — никоҳ тўйининг мажозий белгиси, оилавий бахт-иқбол, ёрқин истиқбол рамзи сифатида кўзларни қувонтиради, тўй аҳлларида кўтаринки шодиёна кайфият уйғотади. Тўй — катта авлод билан навқирон авлод ўртасидаги олтин кўприк. Катта авлод бу кўприкни қуришда ёшларга ёрдам беради ва уларнинг қўлидан тутиб, ҳаётнинг мустақил йўлига бошлаб юборади. Кўраяпсизки, тўй ҳаётимизнинг кўрки, файзли маросими бўлиб қолмасдан ижтимоий, маънавий, ворисийлик аҳамиятига эга бўлган муҳим ҳодисадир.

Тўй муаммоси, яъни тўйда ортиқча исрофгарчилик муаммоси ҳозирги долзарб масаладир. Адабиётимизда совет турмуш тарзи мавзуининг бадиий-публицистик тадқиқотчиси, атоқли адиб Раҳмат Файзийнинг «Тўй тўйдек бўлсин...» мақоласи ҳам ёниқ гражданлик руҳи билан суғорилган. Ёзувчи Ўткир Ҳошимов ва бошқа муаллифлар мақолаларида ҳам тўй ўтказиш жараёнига доир муаммолар ҳақида ростгўйлик билан қизғин муҳокама юритилмоқда.

Маълумки, ҳар бир нарсанинг гўзаллиги унинг меъёридадир. Кийинишдан тортиб емак-ичмак, оилавий турмуш, ҳар бир инсоний удумгача одамзод ҳаётига файз бағишловчи гўзаллик сифатида келиб чиққан. Бу нарсалар турмушда меъёридан ошгач, эзгулик фазилатидан хунуклик иллатига айланади. Инсон яралганидан бошлаб хунукликдан қутулиб, гўзалликка интилиб келади.

Тўйларимизнинг ҳуснига доғ тушираётган хунукликка барҳам бериш — тўйларда меъёрнинг бузилишига — ортиқчаликка йўл қўймаслик — мунозарада ёритилган материаллардаги фикр-мулоҳазалар асосан ана шу масала атрофида давом этяпти. Бу — тўйларнинг иқтисодий-моддий негизи ҳақидаги масаладир.

Тўйларда жуда катта сарф-харажатларга йўл қўйилаётганлиги ҳақида бир қанча ибратли мисоллар келтирилиб, бундай ортиқчалик совет турмуш тарзи нуқтаи назаридан ғайри ахлоқий эканлиги уқтирилади ва бунга барҳам бериш зарурлиги айтилади. Тўйларда катта сарф-харажатлар, дабдабозлик қораланади-ю, шу сарф-харажатларнинг иқтисодий манбаи ҳақида чуқурроқ ўйлаб кўришимиз керак. Ахир, бу сарф-харажатлар тўй эгасига осмондан тушмайди-ку?!

Мен шу ўринда матбуотимизда одоб-ахлоқ мавзуининг билимдони, таниқли ёзувчи Мирзакалон Исмоилийнинг «Одамийлик қиссаси» китобидан бир типик мисолни келтириб ўтаман. Адиб, Султоной деган қизнинг никоҳ тўйини тасвирлаб ёзади: «Отаси обрўли киши экан, тўйхонага одам тиқилиб кетди. Келган тўёна-ю, кийдирилган чопонларнинг ҳисоби бўлмади. Емак-ичмакни айтмай қўя қолайлик. Қиз сепи бағри кенг айвонга —одамлар кўзига чиқариб ёйиб ташланди. Бу ерда ётоқ гарнитури, телевизор, магнитофон, диван, шипгача етказиб тахланган қимматбаҳо кўрпалар, тўшаклар, укки паридан қилинган камёб ёстиқлар, деворга осиб қўйилган каттакон ипак гилам... Минг шамли азамат электр чироқлари нурида гулхан сингари ёниб турган қизил ранг «Москвич». Қистирилган пуллар, бўшатилган ранг-баранг маркали шишалар...»

М. Исмоилий бу воқеани маънавий-ахлоқий, йўналишда талқин этади. Тўйнинг эртаси куни барча сеплари билан отасиникига қайтиб келган Султонойнинг бадахлоқлиги, ҳаёсизлиги қаттиқ қораланади. Шунча сеп берган оила қизига одоб-ахлоқ, ҳаё бермаганлигини адиб афсусланиш билан қайд этади. Ёзувчи муфассал баён қилган мазкур фактнинг моддий моҳияти ҳақида бир ўйлаб кўрайлик. Ҳалол меҳнати билан кун кечириб келаётган оила қизини узатганда шундай катта сеп тақдим этаолармиди?

Тўғри, баъзи камтарин оилалар ёлғиз қизига деб ёшлигидан орзу-ҳавас билан узоқ вақт сеп тўплаб бориши ва пировардида, ҳатто «Москвич» машинаси ҳам сотиб олиш қурбига эга бўлиши мумкиндир. Лекин меҳнат маошидан иқтисод қилиб камтарин ҳаёт кечирган оилада ўсган қиз бунчалик бадахлоқ ва ҳаёсиз бўлиб тарбияланмайди. **Қизнинг жирканч хулқ-атвори, тўйдаги ҳаддан ошиқ дабдаба ва исрофгарчиликлар, отанинг «обрўли» эканлиги ҳақидаги маълумотлар шуни кўрсатадики, бу оила қандайдир текин даромад манбаига эга.**

Тўйлардаги ортиқча дабдабабозлик совет турмуш тарзига номуносиб машъум истеъмолчилик пойгасининг бир кўринишидир. «Менинг бошқалардан кам жойим борми?» дейди қиз йигитга мунозарада ёритилган материаллардан бирида ва сарподан тортиб, тўй зиёфатигача энг юқори даражада бўлишини талаб қилади.

Қиздаги мешчанликнинг негизи ота-она характеридаги хунукликка бориб тақалади. Чунки ўғил ёки қиз характери ота-она маънавиятининг лўнда инъикосидир. Бундай ота-оналар тўйда ортиқчаликни, исрофгарчиликни обрў-фазилат деб биладилар. Хуллас, тўйларимиз ҳуснига доғ тушираётган нарса мешчанлик бўлиб, ана шундай оилалар тўй ўтказиш пойгасининг олдинги сафида бормоқдалар.

Мешчанлик — меҳнатсиз турмушнинг маҳсули, бошқача айтганда, мешчанликни озиқлантирадиган моддий манба текинхўрликдир. Қашқадарё районларидан бирида бир тўй шу қадар дабдабали бўлдики, синчков хабардор одамларнинг айтишига қараганда тўй харажатларига 30 мингдан ошиқ сарфланибди. Ҳалол меҳнаткаш оила бу қадар катта маблағ сарфлаб тўй қила олармиди? Иккинчидан, мабодо шундай маблағга эга бўлган тақдирда ҳам ўз пешона тери билан топган пулини гўзал, ихчам, бамаъни тўй ўтказиш ўрнида ортиқча исрофгарчиликка йўл қўйиб одамларга нохуш таассурот қолдиришни истармиди? Мазкур тўй эгаси — район прокурори бунча маблағни қаердан олганлигини бирор мутасадди ташкилот суриштириб кўрдимикан?

— Аксинча,—деди шеригим, — суриштириш у ёқда турсин, бу харажат икки-уч баравар бўлиб унинг ўзига қайтди.

Тўйга бахтли кундан ёдгорлик бўлиб қоладиган совға билан келиш ажиб бир фазилат, албатта. Бироқ, шеригимнинг айтишига қараганда, ҳозирги вақтда ёдгорлик совғаси пул совғасига айланиб кетган. Оддий меҳнаткаш оилалар тўйида пул совғаси ҳам меъёрида ҳалол бўлса, бирор иморатни тиклашдаги ҳашар, ўзаро ёрдам сингари маъноли фазилат касб этиши мумкин. Бироқ, айрим мансабдор шахслар тўйида бу ҳол ижтимоий зарарли иллатга айланган. Бундай **тўёналардан мазахўрак бўлган шахслар ҳар хил баҳоналар билан — «синглимни узатиш тўйи», «жиянимни уйлантириш тўйи», «именина» каби номлар билан қарийб ҳар йили тўй ўтказадилар.** Бу шахслар тушган лак-лак «тўёна»ларни ўз мансабини суиистеъмол қилиб, яъни давлат ва халқ ҳисобидан қайтаришга мажбурдир.

Оддий панд-насиҳат, тушунтиришлар, одамийлик, олийжанобликка даъваткор чақириқлар дабдабабозликдан моддий манфаатдор бўлган мешчан тўй эгаларига таъсир кўрсатиб, уларни бу йўлдан қайтаришга ишониб бўладими? Шунинг учун бу масалада маънавий-ахлоқий ташвиқот билан бирга, маъмурий тадбирларни ҳам қўллаш, назаримда зарурга ўхшайди. Тегишли органлар пойгада олдинда кетаётган тўйчининг жиловидан маҳкам тутиб, бу қадар «чопоғонлик»нинг сабабини қатъий аниқлашлари, зарур бўлса, зиён қадамга тушов солиш тадбирларини қўллашлари лозим.

О. ТОҒАЕВ,

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети журналистика назарияси кафедрасининг профессори.

ОИЛА БАХТИ ҲАҚИДА

ҲИКМАТЛАР

△ Яхши хотин — уйнинг гули, яхши эр — уй суқсури.

△ Баланд бўлмаган тоғнинг бошида қори, вафоси йўқ одамнинг вафодор ёри бўлмайди.

△ Ўғил-қизга мол-дунё эмас, адабу-ахлоқ бахт беради.

△ Ҳунарли йигитнинг — оиласи фаровон бўлади.

△ Ширин турмуш — ҳаёт лаззати, инсон иззати эканини унутмайлик.

△ Қўшақариган кексаларда нур бор, у ёшларнинг йўлини ёритиб туради.

△ Биринчи муҳаббат, биринчи ёр ҳеч нарсага тенглашмайди.

△ Аёл бор уйда файзу-кўрк барқ уриб туради. Холисхон буви бир-икки кун қариндош-уруғлариникига кетиб қолса, Шодмон отанинг жиғи-бийрони чиқади:

— Холис, қаерларда юрибсан, кампир, ҳолим хароб бўлди-ку?..

— Мени бошингизга урасизми?— дейди Холис буви, — ахир иссиқ-совуғингизга келинларингиз қараб турибди-ку..

Шодмон ота қошини чимиради:

— Иссиқ-совуғимни ўзим ҳам тўғрилаб оламан... Менга уй файзи, уй кўрки — ўзинг кераксан, Холис.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/X да **Ганг дарёсининг қизи,** 28/X да **Аризасига кўра,** 29/X да **Нодирабегим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛЕТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА— 27/X да **Тошкентнинг нозанин маликаси,** 28/X да **Ишонмасанг ўламан,** 29/X да **Олифта.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Москва «Комедия цирки» артистларининг гастроллари** (19.30 да).

КИНО

27 ОКТЯБРДА
ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЯРОСЛАВ МУДРИЙ» — **Искра** (17, 20.00, телефон 39-11-76), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (16, 20.00, телефон 33-44-52), **Ҳамза номли** (16, 20.00, телефон 91-10-51).

«АЛВИДО» ДЕЯ ОЛМАЙМАН» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«ПОЕЗД ТЎХТАДИ»—**К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

28 ОКТЯБРДА
ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЕНГИН ЧИҚИШИГА КИМ АЙБДОР?» — **С. Раҳимов номли.**

«ИМТИҲОН» — **Ғунча.**

«БУНИ ҲАММА БИЛИШИ ВА УДДАЛАШИ КЕРАК» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ИЗЛАНИШ ВА ТАШВИШЛАР» — **С. Раҳимов номли.**

«БАМДА ИШЛАР ҚАЛАЙ?» — **Қозоғистон.**

«ОЧИҚ КЎНГИЛ БИЛАН» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«АЛАНГА» — **Чайка.**

«БИРДАМЛИК ҚЎШИҒИ» —**Кўкча.**

«ДЎСТЛИК БАЙРАМИ» —**Москва.**

«ХАВФЛИ САЁҲАТ» — **Пионер.**

«ЁШЛИК» — **Дружба.**

«ВОЛГА» — **Фестиваль.**

«ОҒИР БОШОҚ» —**Ҳамза номли.**

«МУДДАТДАН КЕЧИКТИРМАЙ» — **Янгиобод.**

«КОМСОМОЛ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЯРОСЛАВ МУДРИЙ» — **Искра** (17, 20.00, телефон 39-11-76), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (12, 16, 20.00, телефон 33-44-52), **Ҳамза номли** (10.30, 13.30, 20.00, телефон 91-10-51).

ТОШКЕНТНИНГ ОБУНА НАШРЛАРИ МАГАЗИНИДА
(Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти, 7-уй)
қуйидаги нашрларга
ОБУНА БОШЛАНДИ

Рус тилида 2 жилдли **ПАХТАЧИЛИК ЭНЦИКЛОПЕДИЯСИ.** Бу нашрда пахтачиликнинг замонавий ютуқларини ифодалайдиган 3 минг 500 га яқин мақола жойлаштирилган, оқ-қора ва рангли фотосуратлар, расмлар, карталар ва схемалар билан яхши безакланган.

Энциклопедия ўқувчиларнинг кенг доирасига мўлжалланган.

Обуна пайтида 6 сўм бай пули олинади.

Ўзбекистон архитектура ютуқлари тўғрисида **ЙИЛЛИК АЛЬМАНАХ.**

Бу нашр ўзбек ва рус тилларида чиқарилади. Альманах республиканинг архитектура ҳаётини яхши ёритиб боради, анчагина диққатга сазовор комплекслар ва айрим бинолар тўғрисида хабар беради ва уларни таҳлил қилади.

Обуна пайтида 2 сўм бай пули олинади.

РУСЧА-ЎЗБЕКЧА ЛУҒАТ, 2 жилд.

Обуна пайтида 9 сўм бай пули олинади.

Обуна чекланмаган миқдорда қабул қилинмоқда.

АСАЛ ТОПШИРУВЧИ ШАХСЛАР ДИҚҚАТИГА!

Келес тайёрлов идораси ҳар килограммга 3 сўм 20 тийин нархда табиий асал ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Эвазига йил охиригача «Жигули» автомобиллари учун авторезина бериб борилади.

Бизнинг адрес: Чимкент области, Келес районы, Абай қишлоғи.

«ХИМЧИСТКА» КЕЛДИ

БУ СЎЗЛАРНИ ПОЙТАХТНИНГ ТУРЛИ КВАРТАЛЛАРИ АҲОЛИСИ, ТОШКЕНТНИНГ КЎПГИНА КОРХОНАЛАРИ ИШЧИЛАРИ ТЕЗ-ТЕЗ ЭШИТИБ ТУРАДИЛАР.

Шундай қилиб, уйингизнинг ёнгинасида ёки заводларда, фабрикаларда танаффус пайтида буюмларни химчисткага йиғиш ташкил қилинган.

Буюртмачилар маълум кунларда яхши тозаланган ва ораста қилинган буюмларни қабул қилиб оладилар.

«ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИНИНГ ШАҲАРНИНГ БАРЧА РАЙОНЛАРИДА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ГРАФИГИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

Октябрь — душанба, сешанба, пайшанба.
Чилонзор — душанба, сешанба.
Ленин — пайшанба, жума.
Ҳамза — чоршанба, пайшанба.
С. Раҳимов — чоршанба, пайшанба.
Куйбишев — сешанба, чоршанба, жума.
А. Икромов — чоршанба, пайшанба.
Сергели — душанба, шанба.
Киров — душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба жума.
Фрунзе — сешанба, жума, шанба.

Уйдан олиб кетиладиган хизмат усулидан фойдаланингиз!
Бу Сизнинг вақтингизни анчагина тежайди!

«ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИ.

ФОТОСТУДИЯ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЎЗИНИНГ ОИЛАВИЙ АЛЬБОМИНИ ЯНГИ ЯХШИ ТАЙЁРЛАНГАН ФОТОСУРАТЛАР БИЛАН ТЎЛДИРИШ НИЯТИДА БЎЛГАН БАРЧА КИШИЛАРНИ

«ФОТОРЕКЛАМА» КОМБИНАТИНИНГ 22-ФОТОСТУДИЯСИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Фотостудия П. Морозов кўчаси, 12-уйда жойлашган.

Бу ерда ранг-баранг хилдаги суратлар тайёрлаб берилади: бадиий, тўй маросимлари, оилавий, ёлғиз ва бошқа суратлар рангли ва оқ-қора тасвирли усулда бажариб берилади;

турли хилдаги ҳужжатлар, анкеталар ва паспорт учун ҳужжатли суратлар;

рангли (слайдлардан ташқари) ва оққора тасвирли пленкалар проявка қилиб берилади, шунингдек, рангли ва оқ-қора тасвирли фотосуратлар қайтадан янгилаб берилади.

22-ФОТОСТУДИЯГА МАРҲАМАТ ҚИЛИШИНГИЗНИ СЎРАЙМИЗ.

«ФОТОРЕКЛАМА» комбинати.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

В. П. ЧКАЛОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:

слесарлар, токарлар, фрезерчилар, клепальщиклар, қуювчилар, темирчилар, қолипловчилар, қурувчилар, шофёрлар, тракторчилар. Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИГА

йигирувчилар, ростловчилар, тайёр маҳсулотни тушириб олувчилар, таровчилар, пилталовчилар, тўқимачилар, калава ўрнатувчилар, пишитувчилар, пардозловчилар, йигирув ва тўқув ишлаб чиқариши мастерлари ёрдамчилари, слесарь-ремонтчилар, раклистлар. Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади.

«МОСКВА» МЕҲМОНХОНАСИГА:

ошпазлар, орициантлар, официант шогирдлари.

Справкалар ва ишга йўлланмалар олиш учун қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.
Ленин райони пункти — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
Чилонзор район пункти — 2-квартал, 3-уй.
Фрунзе район пункти — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.
Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 48-уй.
С. Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. Икромов район пункти — Чилонзор массиви, 22-квартал, 13-уй.
Сергели район пункти — 2-квартал, 69-уй

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

«СЕРВИС» АГЕНТЛИГИ

СИЗНИ 7-НОЯБРЬ ВА ЯНГИ ЙИЛ БАЙРАМЛАРИДА

Ватанимиз пойтахти — Москвада ҳордиқ чиқаришга чорлайди.

1, 2, 3, 4 ноябрь, 30 декабрдан 6 кунга. Путёвка баҳоси — 72 сўм.

Шунингдек, мазкур 1-маршрут бўйича 12 кунлик путёвкалар ҳам мавжуд бўлиб, жўнаш кунлари ОКТЯБРЬ, НОЯБРЬ, ДЕКАБРДА. Баҳоси — 142 сўм.

«СЕРВИС» агентлиги эътиборингизга қуйидаги маршрутлар бўйича путёвкаларни таклиф қилади:

ЛЕНИНГРАД — 15, 30 ноябрь, 2, 11, 15, 22 декабрдан 10 кунга. Баҳоси — 110, 64, 60 сўм..

Жанговар шон-шуҳрат жойлари бўйлаб. 16 декабрдан 20 кунга. Баҳоси — 193 сўм.

ҚОРА ДЕНГИЗ БЎЙИ— 24 ноябрь, 24 декабрдан 20 кунга. Баҳоси — 96, 100 сўм.

Кавказ Минерал сувлари курортлари — 23 ноябрдан 18 кунга. Баҳоси — 127 сўм.

Путёвкалар бўйича қуйидаги телефонга мурожаат қилинг: 41-80-16.

«СЕРВИС» агентлиги Аэрофлотнинг барча йўналишлари бўйича авиабилетларни уйга ёки ишхонага элтиб бериш юзасидан буюртмалар қабул қилади. Телефонлар: 41-80-11, 41-80-12.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти, Марказ—13, 35-уй (17, 65, 49-автобуслар, 21-троллейбусларнинг «Трансагентлик» бекати).

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

ТОШКЕНТ КЕЧКИ МАШИНАСОЗЛИК ТЕХНИКУМИ
ўрта мактаб базасида
ўзбек ва рус тилларида ўқиш учун
КЕЧКИ БЎЛИМ ГРУППАЛАРИГА
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

металга қирқиб ишлов бериш, асбобсозлик ишлаб чиқариши, машинасозлик саноати корхоналарида планлаштириш.

Ўқиш муддати —ихтисосга қараб 2,5 йилдан 3 йилгача.

Директор номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), медицина справкаси (286-форма), меҳнат дафтарчасидан кўчирма, 4 та фосотурат (3х4 см. ҳажмда). Паспорт шахсан кўрсатилади.

Аълочилар, медали борлар, қабул имтиҳонига киритилган фанлардан мақтов қоғози бўлган абитуриентлар, шунингдек, соғлиғи, ёши ёки штат қисқариши туфайли СССР Қуролли Кучлари сафидан запасга бўшатилган офицерлар, прапорщиклар, мичманлар (бўшатилгандан сўнг 2 йил давомида) техникумга кириш имтиҳонисиз қабул қилинадилар. Қолганлар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: рус (ўзбек) тили ва адабиёти — иншо ва математика (оғзаки).

Қабул қилиш қоидаси — ҳамма техникумлар учун умумий.

Мактабни, шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртини 4 ва 5 баҳолар билан тугатганлар кечки бўлимга ҳамма ихтисослар бўйича кириш имтиҳонисиз қабул қилинадилар.

Қабул тўғрисидаги маълумотларни техникум қабул комиссиясидан қуйидаги адресдан олиш мумкин: Тошкент шаҳри, 48-алоқа бўлими, Сельмаш кўчаси, 6-уй, (4, 14, 15, 27-трамвайларнинг «ТашМИ» бекати; 3, 8, 10, 16, 21, 48, 72-автобусларнинг «Ташсельмаш» заводи бекати). Телефонлар: 66-82-76, 66-83-57, шунингдек, техникум филиалларидан олиш мумкин:

«Ўзбексельмаш» заводида — Ж. Обидова кўчаси;
«Таштекстильмаш» заводида — Ш. Руставели кўчаси, 53«а»-уй. Телефон 53-94-56;
Тошкент трактор заводида — Ташавтомаш массиви. Телефон 69-83-97.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига қарашли

ТРИКОТАЖ БУЮМЛАРИНИ РЕМОНТ ҚИЛИШ ВА ТАЙЁРЛАШ «ЯНГИЛИК» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

Ясси фангали машиналарда трикотаж буюмларини тўқиш бўйича

ТЎҚУВЧИЛАР ТАЙЁРЛАШ КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқиш Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг Тошкент шаҳар ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида ўтказилади.

Тошкент шаҳрида пропискада турувчи 10 синф ҳажмида маълумотга эга 16 дан 25 ёшгача бўлган кишилар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 6 ой.

Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади. Ўқувчилар ўқиш давомида ойига 30 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: директор номига ариза, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида ҳужжат, медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка, ўрта мактабдан характеристика, таржимаи ҳоли, 3 дона фотосурат (3х4 см.).

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700053, Тошкент шаҳри, Киров райони, 1-Мингўрик кўчаси, 9-уй. Ўқув комбинати (19, 115-автобуслар; 2, 16-трамвайларнинг «Ўзбексельмаш» заводи» бекати). Телефон 35-25-64).

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

27 ОКТЯБРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.25 «Горнчилар, қаердасиз!». 18.10 «Петроград. Ўн еттинчи йилнинг октябри...» Телевизион ҳужжатли фильм. «Биз янги дунёни қурамиз». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Концерт. 19.50 «Жасорат». Узоқ Шарқ оқ гвардиячи ва интервентлардан озод қилинганлигининг 60 йиллигига. 20.20 «Николо Паганини». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Минск) — «Динамо» (Киев). Минскдан олиб кўрсатилади. 23.45 «Дунё воқеалари». 24.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Шахтёр». — «Спартак». 2-тайм. Донецкдан олиб кўрсатилади.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Салют, пионерия!». Болалар бадиий коллективларининг концерти. 19.30 «Давр ва ўзим ҳақимда». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Сенинг севимли шогирдларинг». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.00 «Спорт ҳафталиги». 21.30 «Время». 22.00 «Чол ва шамол». Телевизион бадиий фильм премьераси. 23.45 Балет артистларининг концерти.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Кулфат». Мультфильм. 18.20 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида». 18.50 «Ораста кийинайлик». 19.10 «Тошкентда шундай кўча бор». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.50 «Ишчанлик руҳидаги даврада». Телетомошабинларнинг саволларига Ўзбекистон ССР социал таъминот министри С. Султонова жавоб беради. 20.30 «Ахборот». 20.55 «Пахтакорлар, Сизлар учун». Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Хирмонингизга барака». 22.20 «Салом, бу мен». Бадиий фильм. 2-серия. 23.25 Янгиликлар.

28 ОКТЯБРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Горнчилар, қаердасиз?». 10.25 «Николо Паганини». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 11.30 Калуга касаба союзлари рус халқ хорининг концерти. 11.50 Ишлаб чиқариш гимнастикаси. 12.20 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Белоруськфильм» киностудиясининг спорт ҳақидаги ҳужжатли фильмлари. 15.40 «Бил ва уддала». 16.25 А. Толстой. Асарлари саҳифаларида. 17.10 Шахмат мактаби. Разрядлилар синфи. 17.40 «Орлёнок» телестудиясининг концерт зали. 18.25 «Комсомолчасига, зарбдорчасига». ВЛКСМ XIX съезди номли Бутуниттифоқ отрядининг Тюмень қурилишларидаги иши ҳақида. 18.45 «Миллионлар ленинча университети». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан оламида». Тарту университетининг 350 йиллигига. Кўрсатувда Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари К. Г. Вайно иштирок этади. 20.20 «Николо Паганини». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Ижодхонадаги учрашувлар». Телевизион ҳужжатли фильм. 22.35 «Дунё воқеалари». 22.50 Кубань Давлат казаклар хорининг концерти.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Болалар учун мультфильм. 18.20 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Ҳужжатли кино экрани». 19.00 «Фан уфқлари» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.50 «Икарлар». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»). 20.00 «Шеърият дафтаридан». А. Орипов. 20.30 «Ахборот». 20.55 И. Малаков, Ф. Баратова, Х. Умарова, Х. Султонов ижросида ўзбек халқ қўшиқлари. 21.30 Москва «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап!» Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Баҳс». Ахлоқий-этик мавзуда кўрсатув. 23.20 Янгиликлар.

Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театри коллективи театр актрисаси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Суйди СОТИБОЛДИЕВАнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳуманинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар Адвокатлар коллегиясининг президиуми ва Тошкент шаҳри юридик консультациялари кекса адвокат **Тошпўлат Жабборович ЖАББОРОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент шаҳар Ижроия комитети Савдо Бош бошқармасининг Бозорлар бошқармаси раҳбарлиги, партия ташкилоти ва касаба союзлари бирлашган комитети кекса савдо ходими, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Октябрь колхоз бозорининг собиқ мудири **Толиб ОРИФЖОНОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат —33-57-02, бўлимлар; партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ— 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари —32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот— 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими— 33-81-42; нашриёт диспетчери— 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари— 33-90-50.

27 ОКТЯБРЬ, 1982 й. Р—07448. Газета Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет босма усулида босилган. Тошкент шаҳри. В—2524 Индекс 64691.